

# **ЛИЦЕТО - ОГЛЕДАЛО НА ЧОВЕШКАТА ДУША**

Материали по беседите и лекциите  
на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов)  
с кратки допълнения

Съставител  
д-р Васил Велев

Издателство „Бяло Братство“  
София, 2012

## УВОД

Изучаването на човека, казва Учителя, представя велика наука, която разкрива тайните на живота. Физическото тяло е създадено по образ на духовното. Всичко, което става в света, се хроникира, всичко се пише както на физическото тяло на човека, така и на неговото астрално (чувствено) и ментално (мисловно) тяло. [74] Всяка проява на материалния свят има отношение и към духовния. [59] Вътрешното всякога отговаря на външното. Следователно можеш да имаш отвън само това, което имаш вътре в себе си. [83]

Човек живее, мисли и действа. Тези сили са изваяли и ваят човешкото лице, човешкото тяло. [89] Главата на човека е плод на неговата дейтелност, плод на културите, през които е минал. Тялото му е плод на животинските култури. Материята е резултат на дейтелността на растенията. Най-после, когато е дошъл във фазата на човек, той е създал лицето си. [54]

Човешкото лице и човешката глава представят книга, върху която Природата е писала с красив и четлив почерк. Всяка промяна на лицето е израз на живот. Лицето е израз на човешката душа. [21] На тази книга от векове се пише добро и зло. Човек трябва да обръща страниците на своята книга и да чете. Види ли, че в нея е написано нещо лошо, веднага да го коригира. [17] Всеки орган на лицето на човека, всяка линия по него е буква от азбуката, на която е писана книгата. Ако разбираха физиогномиката, хората щяха да избягват много страдания, на които днес се натъкват. Като видят например формата и линиите на носа, те щяха да знаят има ли смисъл да правят връзка с някой човек, или не. [70]

Всяка мисъл, всяко чувство, които излизат от дълбочината на човешката душа, се отразяват върху лицето му и върху цялото тяло. [17] Добрият живот подразбира тъкане, т.е. ор-

ганизиране на бъдещото тяло на човека. Мислите, чувствата и постъпките му представляват материала, от който се тъче новата тъкан. Кога ще стане това? След десетки или стотици години вие ще се намерите пред завършен процес. [55] В бъдеще устата, ушите, носът, челото и всички органи ще се изменят, при което постепенно ще се оформят. [86] Всяка крива мисъл, всяко криво чувство или всяка крива постъпка е лош, грозен образ, който се отпечатва първо в съзнанието на онзи, от когото е излязъл. Значи злото, лошото, се излива в неправилни форми и образи. Доброто пък се излива в хармонични, в красиви образи. Човек сам рисува и едните, и другите образи. [72]

Много още има човек да учи. Ухото, носът, окото, устата му са още в процес на развитие. По тях се познава какъв път е извървял и колко още му предстои да мине. [74] Доколко и как е работил човек на Земята, това се вижда на лицето му. То е свидетелство за неговата работа. [55]

Достатъчно е да изучиш ухото си, за да познаеш какъв си. Същевременно ще познаеш и своите деди и прадеди. Ще разбереш къде са направили те отклонение в своя живот и къде ти си направил. [86]

Лицето, което носите, е плоскост, върху която е проектирана не само дейността на вашите деди и прадеди, но и на цели поколения, цели раси и епохи преди вас. [34] В окото, в носа, в устата се крие историята на човека. Както в семката от плода на едно дърво се крие цялото дърво, така и по отделните органи на човека можете да познаете целия човек. [81]

Когато човек мисли, това се отразява на мозъка, а оттам на лицето. Лицето е акумулатор, който събира енергията от външния свят и я предава вътре в мозъка и вън от мозъка. Затова трябва да се обръща внимание на лицето като възприемател и предавател на енергии. По лицето се познава състоянието на човека. [42] И в човека има предавателни и приемателни станции: очите, ушите, веждите, носът, устата, пръстите. [84]

Някои психолози казват, че от картината на художника ще

съдиш за самия художник. Френолозите и физиогномистите пък казват, че от художника, от чертите на лицето му ще съдиш за неговата картина. Човешкото тяло е резултат, проява на разумни сили. От резултата съдим за разумността на човека. [57]

Не е лесно да познае човек себе си. Той се оглежда в огледало, вижда челото, носа, брадата си, но не може да чете по тях. Който разбира това писмо, знае, че челото показва състоянието на човека в Божествения свят, носът показва състоянието му в духовния свят, а брадата - състоянието му на физическия свят. [71]

Няма по-красиво нещо да видите едно отворено, чисто, естествено лице. Приятно е да видите лицето на онзи, който очаква своя любим приятел, с когото не се е виждал отдавна. Страшно е да видите лицето на човек, който е осъден на смърт и всеки ден очаква края на своя живот. [85]

Всеки човек притежава един вроден, интуитивен физиогномичен усет, чрез който може, често пъти безпогрешно, да различи добрия от лошия човек, интелигентния от неинтелигентния, честния от нечестния, здравия от болния и т.н. У някои хора с по-изтънчена чувствителност физиогномичният усет е особено добре развит. Това са най-често творците в областта на изкуствата - писатели, художници и др. В произведенията на редица прочути писатели можем да открием правдиви описания на характерни образи - морфологични и психологични, плод на тяхното гениално прозрение. Това е лесно обяснимо, защото в Природата, и в частност у човека, всяка форма, всяка линия на неговото лице е израз на определен принцип и закономерност.

В основата на физиогномичното изследване на човека, както изтъква Г. Радев, лежи идеята, че формите са ония видими символи, чрез които душата се изявява. Единството между тялото и душата на човека се проявява най-осезателно именно в неговото лице, т.е. психическият живот на човека се изявява най-добре чрез лицето.

Според Учителя лицето е построено от вътрешната енергия на мозъка. Всяка добродетел има свое отражение в лицето на

човека. [52] В него са концентрирани всички космични сили. [54] Ако нарисувате човешкото лице геометрически, то представлява красива фигура. Всички планети, всички слънчеви системи се отразяват в него. Ето защо, когато видите лицето на човека, радвайте се, вие виждате целия Космос в миниатюр. [54]

Човекът е създаден по точно определени геометрични правила. В него всичко е отмерено. Ако изучавате човека от гледището на висшата геометрия, ще проникнете в дълбокия смисъл на неговото създаване. [86] Геометрията е най-старият език, с който човечеството някога си е служило. Който разбира геометрията, той разбира езика на Природата. [80] Лицето на човека не е нищо друго освен сбор от числа и геометрични фигури, които показват неговото минало. Колкото по-правилни са линиите на лицето, толкова по-правилен и добър е бил животът му в миналото. [73] Достатъчно е да погледнеш човешкото лице, за да видиш какви сложни формули са написани там, какви знаци е поставила Природата върху него. [18]

Когато изучавате човека като сбор от числа, вие се домогвате до някои от неговите минали съществувания и разбирате какви идеи са го вълнували, какви схващания е имал за живота. Следователно от сегашния живот на човека съдим за миналото му; от идеите и чувствата, които днес го вълнуват, можем да разберем как ще се изяви в бъдеще. [73]

Езикът на математиката е първият и най-близък превод на Божествения език. Защо? - Защото и Природата работи с числа, както математиката. Всеки орган в човешкото тяло се изразява с числа. Измени ли се числото на даден орган, в смисъл да се намали или увеличи, изменя се и правилното отношение спрямо останалите органи. Увеличаването или намаляването размерите на органите не е произволно, не е ненормално. Например много големите очи на човека показват, че от далечното минало до днес в него съществуват големи желания, които той се стреми да постигне. Който има голяма уста, обича много да говори. Опасно е да се развиват едни способности за сметка на други. [73]

За да имате ясна представа за даден човек, преди всичко вие трябва да измерите дължината на линиите, както и големината на ъглите, които се образуват на главата, на лицето и на ръката му. Колкото по-хармонично е отношението между тия линии и ъгли у даден човек, толкова по-развит е той. От тях съдим и за пътя, по който е вървял. [55] Всеки носи с най-малките подробности на лицето си свидетелството, което определя не само сегашния му живот, но и миналия, и бъдещия. [78]

Няма престъпление или добро, което човек е направил и за което Природата да не е турila отпечатък върху неговото лице. [16] Как ще знаем какви грешки сме правили? - По лицето си. Там е написано най-малкото отклонение. [59] Когато злобата, омразата, завистта и ред други пороци се загнездват у човека, те хвърлят отпечатък върху неговото лице, което започва постепенно да се деформира и обезобразява. [40]

Учителя изказва следното свое твърдение: Не може да бъдеш добър, ако нямаш хубаво ухо; не може да бъдеш умен, ако нямаш хубав нос; не може да бъдеш любящ, ако нямаш хубава уста; не може да бъдеш истинолюбив, ако нямаш красиви очи. [74]

При тълкуване формите и линиите на лицето и на неговите органи трябва да подхождаме много внимателно. За да бъде една черта вярна, казва Учителя, тя трябва да присъства едновременно на три места: на черепа, на лицето и на ръката. След това тя трябва да присъства на челото, на горната част на лицето, на скулите и на брадата. Най-малко трябва да има един общ признак на лицето и после на специалните части. Някой път известен признак съществува само на челото, тогава той е в потенциално състояние - съществува като възможност. Някой път се среща на брадата - то е по отношение на волята. Но когато един недъг съществува едновременно на главата, на лицето и на ръката, този човек е грешил в миналото по ум, по сърце и по воля. Главата представлява общия капитал, даден на разположение на човека; лицето представлява капитала, с който

е работил 6 миналото, както и този, с който днес разполага, а ръцете - това е капиталът в обръщение. [28] Като изучавате човека френологически, физиогномически и хиромантически, виждате, че Природата е написала на главата, на лицето и на ръката му всичко, което е минало и което му предстои да мине. С това тя го предупреждава и предпазва от лошото, което има да минава. Достатъчно е да бъде разумен и предвидлив, за да се справи лесно с мъчнотиите, които среща и ще срещне на пътя си. Човек носи хороскопа в себе си. [55] Без да разбира физиогномията, човек вътрешно чувства дисхармоничните линии, резултат на някакво далечно отклоняване от естествените линии на Природата. Изучавайте линиите на своето лице, за да изправите кривото и да усилите доброто в себе си. [55]

Когато обсъждаме физиогномичното значение на отделните елементи на лицето, непременно трябва да знаем, че в Природата съществува закон за компенсацията. Така например, ако носът на един човек има нещо неправилно, другаде някъде - на челото или на главата, има някаква черта, която компенсира недостатъка на носа. Следователно отделните елементи на лицето трябва да се разглеждат и тълкуват не изолирано, а винаги в тясна връзка помежду им. [54]

На тези, които започват да се занимават с физиогномика, Учителя дава няколко важни съвета. Той казва: Първо ще се заинтересуваш за твоите органи, а после за тези на другите хора. Ако първо изучаваш другите, а после себе си, ти ще се опетниш. [34] Научете се, като срещнете някого, да видите една добра черта в него. Не гледайте отрицателното в човека. Това е правило за самовъзпитание. Да се занимаваш с отрицателното, това значи сам да се спъваш. Не казвай, че този човек има неправилен нос, уста или брада. Това са външни дефекти, с които несъзнателно се свързваш. Видиш ли добра черта у човека, ти правиш услуга и на себе си, и на онзи, у когото си я видял. Ако в продължение на една година виждате само доброто в човека, вие коренно ще се преобразите. Ако виждате само лошото в човека,

Вие ще деградирате. [74] Ученият и разумният човек може да изучава и недостатъците на хората, но невежиет трябва да ги отбягва. Не занимавай ума си с изопачените и криви човешки прояви. Всяко впечатление, което прониква в мозъка, се отпечатва на лицето. Пазете децата от грозни картини. Възрастният и прост човек сам трябва да се пази, а мъдрецът - да ги изучава. [74] Изобщо окултните науки имат съвсем друго предназначение от това, което днес им дават. Физиогномията например трябва да има предвид главно нормалните прояви на човека, а не аномалните. [17]

Когато изучавате човека, изучавайте го в естественото му състояние, като жив, а не от рисунки и портрети. Грамадна е разликата между живото човешко око и рисуваното. В живото ще видите движение, мисъл, чувство. [17]

Когато наблюдавате хората с цел да ги изучавате, винаги вземайте два крайни типа - активен и пасивен. Ако изучавате ушите им например, ще наблюдавате ухото на активния, после на пасивния, и ще направите разлика между тях. Щом научите двата вида уши, между тях ще поставите всички останали. След това ще намерите други два типа - единия интелигентен, а другия - неинтелигентен. Изучавайте ушите им поотделно и след това направете разлика. Най-после сравнете ушите на други два типа - добродетелен и недобродетелен. Като правите своите изследвания, ще дойдете до заключение коя част от ухото отговаря на интелигентността, коя част - на добродетелта, и коя - на жизнеността на човека. [15]

При съставянето на схема за едно физиогномично изследване Г. Радев дава следните препоръки: 1) Да се държи сметка за пола, който дава известен отпечатък, известен нюанс върху външните форми, а също така и върху психиката на човека. 2) Да се има предвид натюрелът и темпераментът на изследваното лице като биологична почва, върху която човек е построен и на която се изгражда неговият характер. 3) Да се отчитат особеностите на расата и да се изясни преобладаващият планетен тип. 4) Да

се определи предварително nivelul, духовното ниво, на което се намира индивидът, тъй като според него по различен начин ще се тълкуват физиогномичните белези. В противен случай може да се допуснат груби грешки. [6]

Предлаганата книга е съставена основно от мисли, взети от беседите и лекциите на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов), представени под формата предимно на цитати. Те са характерни със строгата си принципност и достоверност - плод на дългогодишни проучвания и наблюдения. При оформлението на книгата, за пълнота на изложението и за създаването на по-добра връзка между отделните цитати, са вмъкнати съвсем ограничено мнения и на други автори, като Г. Радев и Н. Дойнов от Школата на Учителя, както и на някои други, отбелязани в книгописа.

## ОБЩИ СВЕДЕНИЯ ЗА ЧОВЕШКОТО ЛИЦЕ

За да добием правилна представа за лицето на даден човек и за основните принципи, залегнали в неговото устройство, ние трябва да го изследваме от всички страни.

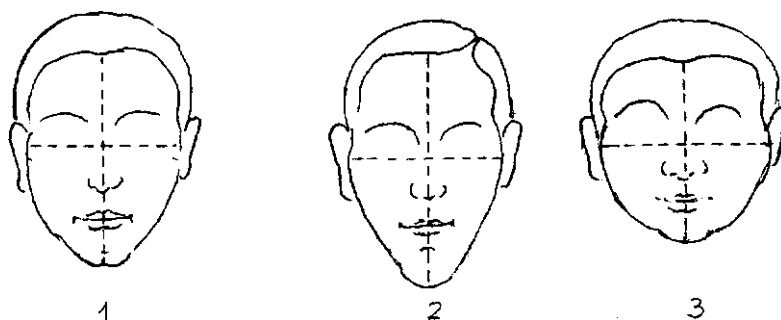
При оглед на лицето отпред получаваме информация главно за две неща: за основните размери във фронталната плоскост и за лицевия контур.

Надлъжния размер на лицето, т.е. височината му, измерваме между най-горната точка на челото и края на брадата, а напречния размер, т.е. широчината му, измерваме между външните, най-изпъкнали точки на двете скули. Обикновено височината на лицето е малко по-голяма от широчината. Съотношението между надлъжния и напречния размер на лицето е най-често около 4:3. Това показва, че формата на човешкото лице не е кръгла, а по-скоро елипсовидна, (фиг. 1, рис. 1)

Когато височината на лицето е увеличена, тогава говорим за продълговато лице. (фиг. 1, рис. 2) По принцип дължината на лицето Учителя свързва с ума. Той казва: Причината за удължаването на лицето на човека е интензивността на неговата мисъл. Колкото по-интензивна е мисълта на човека, толкова повече енергия приема той и я отправя към центъра на Земята. Това прави лицето му продълговато. [93] Онези, които имат дълги лица, са динамични натури, с мъжки черти, с мотивен (двигателен) темперамент. [47] Дългото лице обикновено изразходва повече енергия, отколкото придобива. Хора с такива лица са припряни, самообладанието им е слабо. Те трябва да правят големи усилия, за да се владеят. [15] Същевременно те най-често не се справят лесно с обезсърчението.

Крайно пасивните хора имат дълги и тесни глави. Ако пък човек е крайно активен, той разширява главата си. Главата на човека не трябва да бъде нито много дълга, нито много къса, нито много тясна, нито много широка. [28]

Когато напречният размер на лицето е увеличен, получава се широко лице. (фиг. 1, рис. 3) Учителя казва, че мисълта удължава формите, а чувствата ги разширяват. [83] Ако човек не е достатъчно висок, това показва, че не е работил с Мъдростта; ако не е достатъчно широк, той не е работил с Любовта; ако не е достатъчно закръглен, не е приложил Истината. [33]



ФИГ. 1

Силната воля прави главата широка. Широкото лице при скулите, които са добре развити и ясно очертани, при слаба интелигентност говори за човек, който е упорит във всяко нещо, консервативен, мъчно приема новото и прогреса. При добре изразена интелигентност, имаме човек с енергия, който постига всички поставени задачи, внимателно и бавно приема новото, като подлага на задълбочена преценка всяка идея. [2]

Подчертано широко лице се наблюдава у хора, които се гневят много и лесно изявяват своите страсти.

Според К. Хутер широчината на главата има отношение към стремежа у човека за материални придобивки. [10] В най-широк смисъл на думата височината на лицето, респективно на главата, се отнася към духовната дейност на човека, а широчината - към материалната. [5]

Ако лицето на един човек е дълго, а на друг - широко, казва Учителя, между тях може да се поддържа приятелство, защото

се допълват. Първият има интензивна мисъл, а вторият - интензивни чувства. Ако лицата и на двамата приятели са дълги или широки, между тях често ще се явяват недоразумения. [81]

Ако човек е бил поставен при големи мъчности и страдания и се е борил да ги преодолее, напречният диаметър на главата му е голям. Ако един човек с широка глава поставите при благоприятни условия на живот, нищо няма да излезе от него. Той ще се предаде на широк, разпуснат живот. Поставите ли го при неблагоприятни условия, от него човек ще излезе. Чрез неблагоприятните условия енергията, която се намира в задната част на главата, ще мине отпред към челото и ще помогне за развиване на умствените способности. [82]

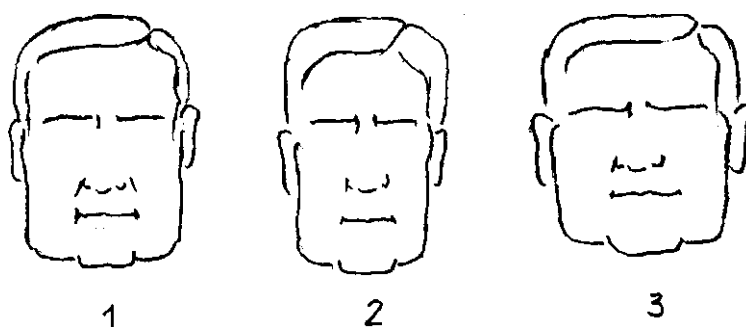
Учителя казва: Искате ли да си съставите понятие за личността на човека, измерете дължината и широчината на неговото лице. По тези две мерки се определя интелигентността на човешкия ум и устойчивостта на чувствата. Колкото по-устойчиви са чувствата, толкова повече може да се разчита на човека. Широчината на лицето трябва да бъде нормална. Тя е толкова необходима за човека, колкото е необходима и за основите на къщите. Тя е база, върху която се градят нещата. Обаче широчината се определя от височината на къщата. Изобщо между височината и широчината на едно лице или на една къща трябва да има известно съотношение. Дължината на лицето определя развитието на човека и посоката, към която се стреми. [36]

Ако главата на човека е повече широка, отколкото дълга, той е консерватор. Ако главата му е дълга, той е либерален по характер. [88]

Като анализираме лицевия контур (фиг. 2), ще забележим, че при едни хора той е съставен предимно от прави линии, а при други - предимно от криви линии. И едните, и другите са силови линии на енергиите в човешкия организъм. Според Учителя правите линии показват, че в дадения човек преобладава електричеството, а кривите линии показват, че преобладава магнетизмът. [18] Правите линии в Природата са линии на ума,

а кръглите, извитите линии в Природата са винаги линии на чувствата. [48] Съответно правите линии според Учителя имат връзка с дейността на мозъка у човека, а кривите - с дейността на вегетативната нервна система.

Правата линия е проява на волята. Дето волята не действа, там линиите се пречупват. Ъглите показват непостигнати желания. [34]

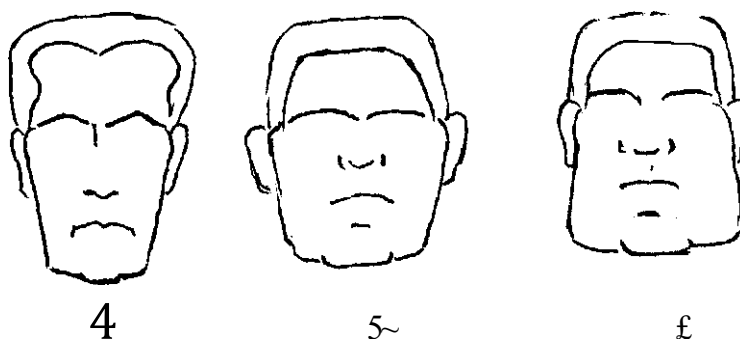


фиг.2-а(1,2, 3)

Като изучавате линиите на човешкото лице, казва Учителя, по дължината и по правилността им ще съдите за дейността на човешкия ум. Колкото е по-дълга и по-правилно развита една линия, толкова повече е работил и толкова по-големи придобивки има човек. [64]

Когато физиогномистът разглежда лицето на човека, той търси по него прави линии. Достатъчно е да намери поне една права линия на човешкото лице, за да каже, че този човек има някакво постижение. Този човек има характер, защото само разумният може да реализира възможностите на правата линия. [73] Онзи, по лицето на когото липсват правите линии или са малко, е човек без воля. На него не може да се разчита. [18]

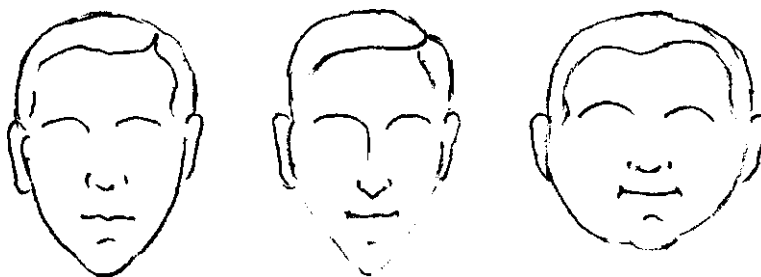
Успоредните линии подразбират разумност. Счупените линии означават известно отклоняване, а кривите линии имат отношение към законите на Природата - те представят решаване на



фиг. 2-6 (4, 5, 6)

задачите с най-малки съпротивления. Кривите линии са красиви, особено възходящите. [55] Кривите линии на лицето и неговите органи делим на затворени - във вид на кръгове, и отворени - спирали. [38]

Ако имате една вълнообразна линия, виждате, че тя е образувана от вдлъбнатини и изпъкналости. Тази линия е магнетична, тя крие известна сила в себе си. Вдлъбнатата част привлича, събира нещата, а изпъкналата ги разсейва. В Природата и двете неща са полезни. [89]



фиг. 2-в (7, 8, 9)

Красотата В Природата се дължи на кривите линии. Представете си едно лице, нарисувано само от прави линии. Красиво ли ще е то? Ако лицата на всички хора бяха образувани само от прави линии, те щяха да имат само един морал. Правата линия представя вложения капитал, а кривата линия - капитала в обръщение. [38]

Преобладаващите прави и начупени линии в лицевия контур създават четириъгълните форми: правоъгълник, квадрат и трапец, (фиг. 2, рис. 1-6) По принцип тези форми на лицето символизират силата, енергията, мъжкото активно начало. У хора с такива лица се наблюдава активност в действията, борбеност, воля, трезва мисъл, но също така и лесна възбудимост.

Когато в лицевия контур преобладават кривите линии, тогава се получават закръглените форми: кръг, елипса, крушовидна или конусовидна форма. (фиг. 2, рис. 7-9) Овалните форми на лицето символизират чувствата, въображението, интуицията, мекотата, пасивното женско начало. Крушовидното лице е разновидност на елипсовидното.

Който има кръгло лице, е пъргав, но не обича тежка работа. Той е всякога засмян. Дипломатът е човек с кръгло лице - учтив, с добра външна обхода. [38]

Хора, които са по-активни, които имат по-големи мъчнотии, лицата им са продълговати. Тия, които имат по-малко мъчнотии и живеят охолно, лицата им са валчести. [36] Малките деца обикновено имат валчести лица. [52] Човек с кръгло лице се справя с обезсърчението за няколко минути. Той обаче е предразположен към затлъстяване. [84]

Г. Дюрвил и А. Дюрвил представят схематично два основни морфологични типа: на мъжа и на жената. В характерната мъжка четвъртита форма изпъква мускулната сила и енергия, а в женската форма - типично овална, прозира мекота, сантименталност и любов. Между квадратното лице на мъжа и овалното на жената кръглото лице на детето показва, че то е резултантна от двамата. Разбира се, съществуват мъже, които

притежават овална морфология, и жени с квадратна морфология. Такива мъже притежават известна мекота и чувствителност на характера, а такива жени в много отношения имат мъжки манталитет. [4]

Учителя пояснява за характера на онези хора, които имат кръгли лица, следното: Те са подобни на гумена топка, пълна с въздух, който се разширява от топлината. Докато е топло и се намира при благоприятни условия, този човек има подем нагоре. При добрите условия той е идеалист. Когато топлината се намали, той се свива и става неспособен за работа. [73] Който има кръгло лице, прилича още на пеперуда. Той хвърчи от цвят на цвят. В един ден може да обиколи хиляди цветове. Който има продълговато лице, прилича на работните червеи. Като влезе в земята, започва да копае, да си прави дупки. [38]

Учителя казва: Там, дето има външна, физическа дейност, там всякога се образува елипса. Колкото по-дълбоко слиза човек в материята, толкова елипсата се сплесква. Колкото повече излиза от материята, толкова по-кръгла става елипсата. Този закон се отразява върху лицето на човека. [36]

След анализа на лицевия контур обръщаме внимание на повърхнините, от които е формирано лицето. В едни случаи наблюдаваме преобладаване на едро отсечени, масивни и ъгловати форми, образувани от изпъкнали и ръбести повърхнини. Те са израз на активност, сила, воля и вътрешно напрежение. В други случаи има преобладаване на заоблените плоскости, които показват превес на чувствата и въображението. Ако има повече леко изпъкнали линии и плоскости, това говори за един активен вътрешен живот, но с повече мекота в действията. Обратното - ако са повече вдлъбнатите линии и плоскости, това е белег за пасивна натура със слаба волева реакция. [5]

Като изучавате лицето, казва Учителя, ще обръщате внимание на изпъкналите и вдлъбнатите линии по него, за да разберете кои сили са оказвали по-голямо влияние върху човека: природните или неговите лични, субективни. Ако силите в човека са по-мощ-

ни, линиите на лицето ще бъдат изпъкнали. Ако линиите на лицето са хлътнали, т.е. вдлъбнати, този човек има слаб стомах. [89] Хора, които са минали през големи скърби и страдания, имат вдлъбнати линии на лицето. Те образуват нещо като долините в Природата. Колкото по-разумни са страданията им, толкова и линиите на лицето са по-правилни. Ако страданията са били неразумни, линиите на лицето са разхвърляни. [18]

Правите плоскости и линии, които преобладават у някои лица, показват равновесие, спокойствие, трезви мисли и постъпки. Лица, които имат слабо диференцирани форми, се срещат у хора с не добре изразена индивидуалност. [4]

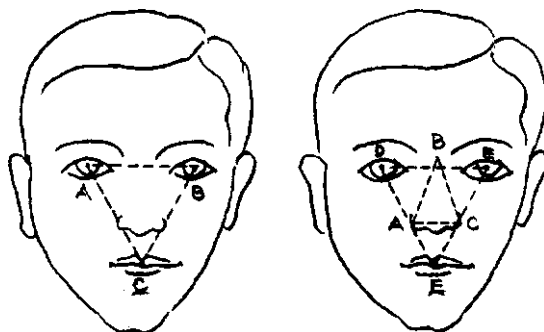
При огледа на лицето отпред непременно трябва да се спрем и на скулите. Силно развитите, изпъкнали скули показват голяма издръжливост. По развитието на скулите се съди още за чувствената страна у човека. Слабо развитите скули говорят за малки съпротивителни сили на организма, а също така за неустойчивост и променливост на характера, за лесна податливост на чужди влияния.

Друго, което трябва да проверим, това е до каква степен съществува симетрия между двете половини на лицето - дясната и лявата.

Най-често човешките лица не са напълно симетрични. Обикновено едната страна е по-нежна, по-мека, също така и едното око има по-мек, по-приятен поглед. [47] Ако мислите на човека не са хармонични, те правят лицето му асиметрично. [37]

Ако вникнем в едно човешко лице и видим, че то няма симетрия, че едната негова вежда не е като другата, едната е по-развита, другата - по-издадена, това показва, че има в него нещо неуравновесено.

Ако съединим мислено зениците на очите със средата на горната устна, получава се един триъгълник, който ни дава информация относно културната зрялост на индивида, на неговите стремежи, (фиг. 3, рис. 1) Ако отсечката АВ, т.е. между двете зеници, е по-къса от АС и ВС, тогава у дадения човек има превес



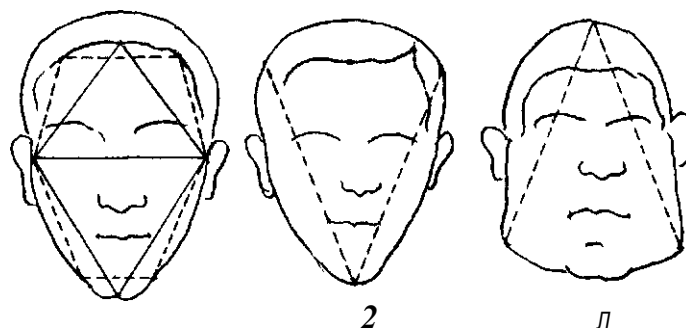
фиг. 3

духовното начало и надмощие взема разумът. Ако пък обратно - отсечката АВ е по-дълга от АС и ВС, има превес материалното начало и преобладават животинските, инстинктивните прояви. Ако трите отсечки са равни, имаме индиферентна натура. В случаите, когато отсечката АВ е много по-къса от АС и ВС, имаме индивид, крайно едностранчив в своето умствено развитие, стигащ до фанатизъм. [5]

Природата е начертала на човешкото лице, казва Учителя, два триъгълника: триъгълника DEF с върха надолу към устата и триъгълника ABC с върха нагоре - носа. (фиг. 3, рис. 2) Чрез тези триъгълници Природата казва на човека: „Ще ядеш правилно, ще мислиш право и ще говориш разумно“. Соломон е поставил същата мисъл в отрицателна форма: „Ако не ядеш правилно, не мислиш правилно и не говориш правилно, ще страдаш“. Соломон е преплел триъгълниците, за да покаже, че въпросите могат да се решават и чрез противоречия.

Ако страната DE в големия триъгълник се увеличава, а страната AC в малкия триъгълник се намалява, явява се дисхармония в живота. Правилно е, ако DE се увеличава, и AC да се увеличава; ако DE се намалява, и AC да се намалява. С други думи казано, ако носът се стеснява, а очите се отдалечават, ще се създаде известна дисхармония. [31]

Като наблюдаваме човешкото лице, виждаме, че то представлява два триъгълника с обща основа и с върхове в противоположни посоки, (фиг. 4, рис. 1) Колкото повече се засилва долният



Фиг. 4

триъгълник, т.е. колкото повече енергия се складира в брадата, човек става по-голям материалист. Колкото повече се засилва горният триъгълник - челото, и горната част на главата - толкова човек става по-голям идеалист. [15]

По същия начин можем да си представим човешкото лице, образувано от два трапеца с обща основа, (фиг. 4, рис. 1)

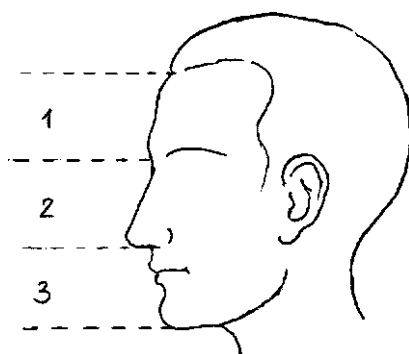
Когато низшите чувства взимат надмощие над мислите в човека, долната част на лицето му огрубява, разширява се. Ако в него преобладават възвишените мисли и чувства, тогава долната част на лицето му се стеснява и става по-нежна. Това е диагноза, по която се определя движението на вътрешния живот в човека. [34] Има занаяти, професии, които развиват долната част на лицето - брадата, челюстите, скулите, и правят човека материалист. Има и такива, които развиват горната част на лицето и правят човека идеалист. [15]

Лицето може да се оприличи още на конус. Лице, което има формата на конус с върха надолу, показва човек с добър, подвижен ум. (фиг. 4, рис. 2) Когато лицето представя конус с върха нагоре, това показва животинско състояние. [21] (фиг. 4, рис. 3) Така

най-общо можем да определим основните тенденции и влечения у всеки човек - към материалните или към духовните ценности.

При наблюдение на лицето отстрани изучаваме профилното очертание. Нормално при правилния профил само носът и леко горната устна изпъкват. Това е характерно за уравновесените личности, при които умът, чувствата и волята се проявяват хармонично, (фиг. 5)

Кривата (профилната) линия на лицето показва, че много



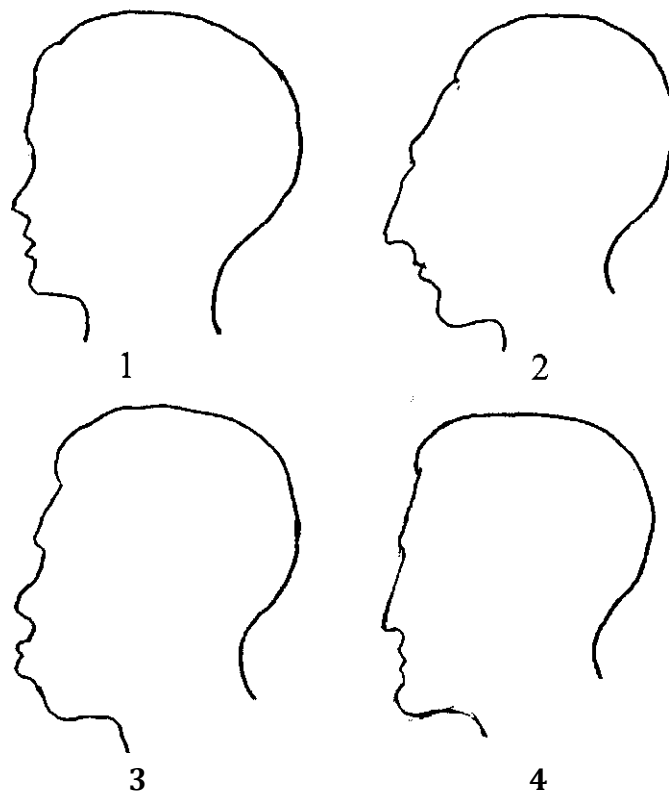
фиг. 5

хора едва са излезли от животинското състояние. По тази крива линия на лицето ние определяме точно кой откога е почнал своето движение към разумния живот и с каква бързина се движи към него. [39]

При подчертано изпъкване на челото се наблюдава преобладаващо влияние на ума, особено ако долната част на лицето е по-слабо развита, (фиг. 6, рис. 1)

При изпъкване на носа за сметка на челото и брадата имаме подчертано доминиране на личността у човека, на неговото самосъзнание. В някои случаи това са амбициозни, себелюбиви и Властни хора с развит ум. (фиг. 6, рис. 2)

При изпъкване предимно на устата тогава преобладават чувствата и страстите у човека, (фиг. 6, рис. 3)



Фиг. 6

Когато изпъква брадата за сметка на горната част на лицето, тогава взема превес волята. Това са хора на действието, на физическата работа. [5] (фиг. 6, рис. 4)

Когато линията на челото се изправя, т.е. челото излиза навън, и брадата трябва да излезе навън. Линията на носа пък трябва да се оттегли навътре, но в никой случай да не мине зад своя перпендикуляр. [73]

Ако главата на някой човек е продълговата и се развива главно задната ѝ част, такъв човек е силно чувствен. У някои

хора предната част на главата - челото - е силно развита. Те са умствени хора. У други хора главата е широка. Значи у тях е развита стомашната система. [19]

Когато чувствата в човека се усилват, едновременно става в него отслабване на ума и обратно. Волята е в състояние да урегулира силите на ума и на сърцето в човека. Като знаем това, по лицето на човека можем да четем какви сили участват в него, какво направление приемат - възходящо или низходящо. Това е жива геометрия, начертана на човешкото лице. [34]

Ако носът, устата и брадата на човека са правилни и отговарят на мярката, която Природата е предвидила, това показва, че силите в организма на този човек са координирани. [76]

Лицето обикновено се разделя на три части: от горната" граница на челото до корена на носа или до нивото на веждите; от веждите до върха на носа; от основата на носа до края на брадата, (фиг. 5) Първата част е свързана с логичната мисъл и идеите, втората част - с личността и с аналитичната, практична мисъл, която е във връзка с дейността на сетивата; третата част е свързана с материалната дейност, с чувствата и страстите. [8]

Според Учителя долната част на лицето представя физическия свят, средната част представя духовния свят, а горната - Божествения. [74]

Когато гледаме човешката глава отгоре, според формата на черепа различаваме два основни типа: брахицефален и долихоцефален.

При брахицефалния тип черепът е развит в широчина, т.е. увеличава се оста между двете уши, при което формата на сечението се доближава до кръга. Този тип се характеризира със статичност и консерватизъм, с развито чувство за собственост и самосъхранение.

При долихоцефалния тип черепът е развит по посока на предно-задната ос. Той се характеризира с динамика и стремеж към из-

ява. В зависимост от височината на главата и челото и при двата типа се различават няколко разновидности. Брахицефалният тип с нисък череп говори за човек с грижи изключително за материалното, склонен повече към стопанско-практична работа. При висок череп и добре оформено чело същият тип вече показва стремежи предимно към мисловна дейност. Долихоцефалният тип с ниска глава е типичен за хора активни, импулсивни, с повече материални интереси. При висока глава и чело активността е насочена главно в интелектуалната сфера. [5]

Общите сведения за лицето включват и цвета на неговата кожа.

Като наблюдавате хората, казва Учителя, виждате, че всеки човек има специфичен цвят на лицето: жълт, бял, розов, тъмен, почти черен. Цветът на лицето се определя от мислите. Недоволството в човека предизвиква потъмняване на лицето. Когато честолюбието и тщеславието вземат надмощие в човека, лицето му пожълтява. [55]

Има една естествена, приятна червенина на лицето и устните на човека, която изразява неговото здравословно състояние. Такъв човек по характер е слънчев тип. [19]

Ако чувствата са прекомерно развити, лицето на човека е по-червено, отколкото трябва. Ако мислите му са силно развити, лицето му пожълтява. [81] Когато говорим за жизнерадостния човек, всички знаят, че той има розов цвят на лицето. Ако лицето на човека е тъмночервено, има нещо болезнено в него. Изобщо по промените на цветовете можете да познаете кой човек е здрав и кой - болен. [73]

Лицето трябва да има златист цвят като слънчевия, всяка клетка в него да трепти, да издава светлина. Красиво лице е това, на което се отразява вътрешният живот на човека. [86]

Колкото по-нежна, по-фина е кожата на човека, толкова по-благородни са чувствата му. [23] Гладката кожа означава нежност. [84]

На лицето на оня, който не се владее, се образуват бразди, т.е. бръчки. [79]

Цветът на кожата на лицето е един от бележите, по които се различава човешкият темперамент.

Кожата на лимфатика или флегматика е светлобяла, бледа, кадифено гладка, тънка, нежна, слабо окосмена, с добре изразена подкожна тлъстина, чиста, без пъпки, малко се поти, често е с лунички под очите и около носа, не почернява от слънчевите лъчи. Тази бяла кожа обикновено се съчетава с кръгло лице и заоблени форми на тялото. Тези хора са бавни, флегматични, склонни към спокоен живот, съзерцание и мечтание. Те са сантиментални и не обичат напрежението и борбите в живота.

Кожата на сангвиника е светлорозова и показва изблик на живот и младост. Тя обгаря лесно на слънцето, лесно се поти и по нея често избиват пъпки. Съчетава се с овално лице. Сангвиниците са експанзивни, весели, жизнерадостни, впечатлителни, реагират бързо и говорят много.

Холерикът има мургаво-жълтеникава кожа на лицето, суха и обгоряла, съчетана с мършава, мускулесто, ъгловато лице. Холериците са енергични, спрехави, решителни, инициативни.

Меланхоликът има землистожълт цвят на лицето. Кожата му е набръчкана като на старец. Лицето на меланхолика има характерен печален израз. Меланхолиците страдат от вътрешно безпокойство, скрити желания и тайни амбиции. Те най-често са замислени. [7]

Учителя казва: Като изучавате цвета на лицето у красивите хора, ще забележите три характерни цвята: бледорозов, белезникав и слабо, едва доловимо жълт. Първият цвят показва, че този човек живее повече в чувствата; вторият живее повече в мисълта, а третият е излязъл и от двата свята и се занимава с възвишеното, великото в света. [15] Когато умът има едно преобладаващо влияние, върху лицето на човека се забелязва особена светлина, то просиява. [28]

Както е известно, само мъжете притежават окосмяване на лицето. При жените косми по лицето се наблюдават само по изключение.

В усилията, които е правила в известно направление, жената е дошла до положение да се освободи от космите на лицето

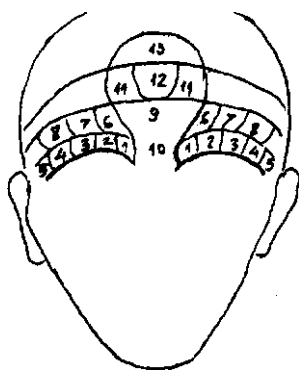
си. Мъжът и го днес още носи брада. Като се е освободила от космите си, жената е развила голяма чувствителност, вследствие на което интуицията ѝ е силна. Чувствата в жената са по-добре развити, отколкото в мъжа. В бъдеще и мъжът трябва да се освободи от космите си. Обаче, като се е освободила от космите на лицето си, жената е изгубила своята твърдост и увереност в законите, вследствие на което тя прилича повече на дете, отколкото мъжът. Тя не разбира някои закони, поради което често греши, но лесно изправя погрешките си. В любовта жената е по-смела от мъжа. Тя по-лесно решава въпросите на сърцето си. Дойде ли до любовта, мъжът повече мисли. Той се ръководи от ред правила и закони. Космите на брадата в мъжа представят правилата и законите, които той всякога има предвид. Жената няма брада, следователно няма такива правила и закони, които да я ограничават. [82]

## ЧЕЛОТО

Челото е отражение на интелектуалния живот на човека. То може да се раздели на три основни области, (фиг. 7) Долната му част, непосредствено над веждите, е свързана с наблюдателния или обективния ум, с възприятията и впечатленията от близките предмети и събития. Средната част на челото е във връзка с т.нар. ретентивен ум, имащ отношение към натрупването на различни възприятия под формата на памет за време, място, събития и т.н. Горната част на челото е свързана с висшия ум, с логично-аналитичните, разсъдъчните и философските способности. Над горната част на челото е разположена област на творческото въображение, идейната мисъл, интуицията. [6]

Според Учителя горната част на челото е свързана с Божествения свят; средната част е свързана с ангелския свят - там е литературата, поезията, изкуството; долната част е свързана с физическия свят - със света на фактите, на материалната наука. [60]

Хората, които се занимават с естествените науки и с про-

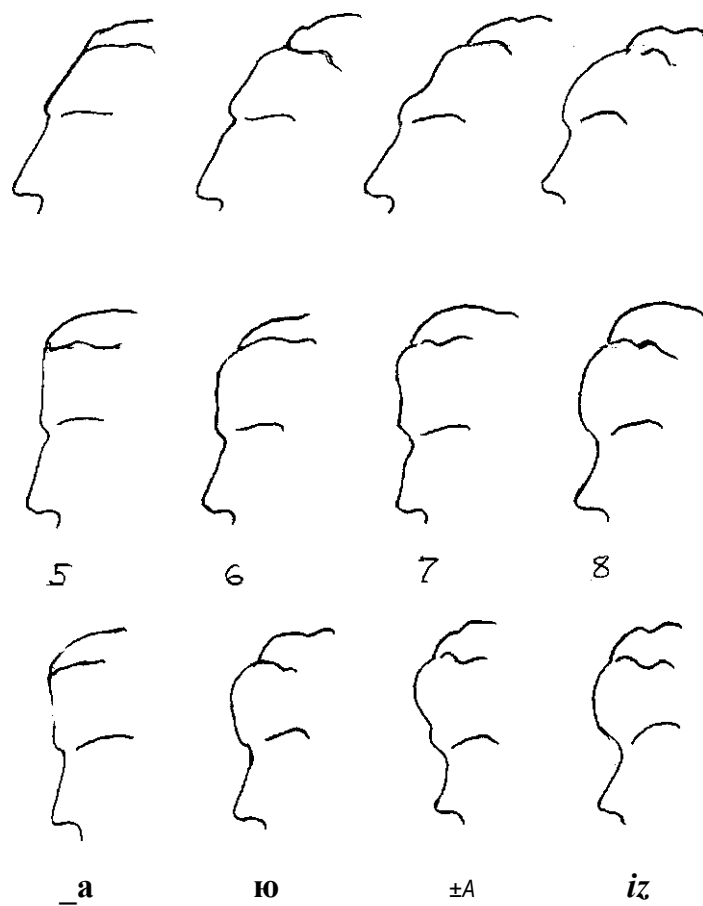


Фиг. 7

Разпределение на френологичните мозъчни центрове на челото:

1. За големина
2. Тегло
3. Цвят
4. Ред
5. Смятане
6. Памет за места
7. Време
8. Тон (музика)
9. Памет за факти, събития
10. Наблюдателност
11. Причинност
12. Сравнение
13. Интуиция.

дължшпелни научни наблюдения, имат обикновено изпъкнало чело над веждите, а горната му част остава малко легнала назад. У философите пък, които не се занимават толкова с изучаване външните белези на предметите, а повече разсъждават, изучават принципите в живота, в тях се развива горната част на челото - разсъдъкът, сравнението, въображението, принципността. [46]



Фиг. 8

У хората от жълтата раса челото долу е широко, а горе - тясно и има форма, подобна на трапец, докато В хората от бялата раса горната част на челото е малко по-издадена наВън 6 сраВнение с тази у жълтата раса и е по-широка, почти право-ъгълна. [46]

Според Вида на профилната линия челата се делят на три основни групи: наклонени назад, прави, или перпендикулярни, и наклонени напред, (фиг. 8) Според нееднаквото развитие на различните части на челото могат да се наблюдават във всяка от трите групи по няколко варианта. [8]

Едно високо, издигащо се почти отвесно и разширяващо се в горната си част чело с праволинейна структура на трапец е белег на логично-аналитичната философска мисъл от типа на чистия разум. Обратно - добре развита горна част на челото, обаче с криволинейна структура, наподобяваща в горната си част яйце, показва мекота, гъвкава мисъл, съчетана с интуиция. [5]

Хора, които са големи индивидуалисти, имат легнало назад чело. Горната част на челото им е легнала, а долната е силно развита. Те са много наблюдателни. Хора, на които челото им е право и горната му част е силно развита, а долната - слабо, са добри философи. [35]

Ако челото на човека е наклонено като покрив на къща, този човек не е много милостив. [16]

Ако челото на човека е вдлъбнато по средата, той не може да бъде историк, паметта му е слабо развита. [15] Изпъкналите чела, силно наклонени напред, принадлежат на хора със слаб, ограничен ум. [8]

Когато наблюдаваме челото отпред, ние се интересуваме вреди всичко от неговите размери: височина и широчина.

Старите гърци са определили, че височината на лицето трябва да съставлява  $\frac{1}{10}$  от целия ръст на човека, а височината на челото -  $\frac{1}{3}$  от лицето. [46] Според наблюденията и измерванията на Учителя височината на челото у българите достига до 6-7 см. а широчината - до 16-17 см. [27] Широчината на челото се

измерва между ръбовете в слепоочните области. [74] Нормално тя се равнява приблизително на удвоената височина на челото.

Удължаването на лицето зависи от мисълта, а разширяването му - от чувствата. Височината и широчината на челото зависят пак от мисълта и чувствата на човека. Мисълта прави челото високо. Човек с високо чело минава за философ. Той не се интересува от обикновения живот. [63]

По принцип колкото по-високо е челото на човека, толкова по-дълбока е мисълта му. Същевременно челото му трябва да има и нужната широчина. Ако срещнете човек с тясно и ниско чело, ще знаете, че той няма дълбока мисъл. [89]

Видите ли човек, на когото челото е ниско, ще знаете, че дейтелността на неговия живот е съсредоточена повече в личните му чувства. [17] Ниското чело напомня схлупено небе с тесен кръгзор, а високото чело - широк, отворен кръгзор. Достатъчно е да погледнете челото на човека, за да разберете доколко той е разумен, интелигентен, способен, наблюдателен, разсъдлив. [27]

Високото и същевременно широко чело показва голяма интелигентност, творчески възможности и задълбочена мисъл.

Щастливите хора имат широко и високо чело. Лицето им е открито, светло. [60]

Ако челото на някой човек е високо и тясно, интелигентността му е ограничена. [76] Широкото чело показва голямо въображение. Колкото по-широко е челото на музиканта, толкова по-силно развити са творческите му способности. Ако челото е тясно, музикантът може да бъде добър изпълнител, но не и творец. [54]

Ниското и широко чело говори за известна практичност. Практичният човек е пригоден за физическия живот. [63]

Ученият развива челото си на височина. Колко високо може да бъде челото? - Най-много 10 см. [89] Можете ли да очаквате някаква философска мисъл от човек, челото на когото е само 2 см високо? Челото на човека трябва да е най-малко 4 см високо, за да може да мисли. [29]

За да бъде ясновидец, човек трябва да има широко чело. Въображението в него трябва да бъде развито. [72] Онзи, който има чело, широко 12 см и високо 6 см, е крайно чувствителен. Той обича да преувеличава нещата, да ги вижда по-страшни, отколкото са в действителност, вследствие на което се обезсърчава. Той обича да поетизира и при неблагоприятни условия не издържа. Друг, с чело, широко 17 см и високо 6 см, преодолява лесно мъчнотите и е по-издръжлив. [73]

Който изследва челото на човека, ще спре вниманието си и върху кожата му. Кожата на интелигентния човек е нежна, мека. [15]

Тези хора, по челата на които има прави, хоризонтални линии, са трезви, мислещи хора. Те са умни, но не са практични и бързи. Те бавно решават въпросите. [62] Ако хоризонталните линии по челото са дълбоки, то имаме човек, който изцяло е погълнат с разрешаването на практически въпроси. Колкото линиите по челото са по-тънки, толкова човек е повече свързан с отвлечени въпроси и по-малко с практическия живот. Разхвърляните линии по челото говорят за човек с тревожна мисъл, която скача от един проблем на друг. Хора с гладко чело, без линии по него, са като децата - не са практични, малко разбират околния свят. И

В долната част на челото - в областта между веждите над корена на носа, понякога се забелязват характерни линии - една, две или три отвесни линии. (фиг. 9)

Който има една такава линия, показва, че е крайно справедлив в дребните работи. Който има две успоредни линии, показва, че личните чувства у него са добре регулирани. Той е честен. Някога

фиг. 9

тия линии са наклонени пог ъгъл. Изобщо дали имаш една, две или три линии, това е една придобивка. Някои хора нямат нито една линия, а у други те са в проект. [86] Ако на челото на човека има две успоредни напречни (вертикални) линии, те показват добре развита съвест. Този човек никога не лъже. [82]

Геометрията е най-старият език, с който човечеството някога си е служило. Който разбира геометрията, той разбира езика на Природата. Природата говори с геометрически фигури. Когато иска да покаже кой е разумен човек, Природата туря на челото му две успоредни линии. Когато иска да покаже кой е честен, възискателен човек, тя туря на челото му само една линия. Тази линия същевременно показва и критичното разположение на ума на дадения човек. Дето Природата е туряла триъгълник на челото, това показва равновесие и правилност във функциите на мозъка. [80]

Кабалистът носи триъгълник на челото си - символ на хармония между ума, сърцето и волята. Този триъгълник е обърнат с върха нагоре - стремеж към Бога. Обърне ли се триъгълникът с върха надолу, и стремежът се обръща надолу. [59]

## ВЕЖДИТЕ

Достатъчно е само да се погледнат веждите на човека, за да се познае какъв е той. По какво се познава? - По броя на космите на веждите, по формата, дължината и по основата им. Веждите показват какъв е проявеният живот на човека. [19] Веждите определят също какъв е характерът на човека - установен или не, постоянен ли е в желанията си, или не, устойчив ли е, или не. [74]

Според Учителя веждите са особен род антени в човешкото тяло, чрез които се възприемат мислите и чувствата. От дължината и формата, от дебелината и направлението на тези антени зависи възприемането и предаването на по-грубите или на по-фините мисли и чувства.

Веждите показват отношението, което съществува между видимия и невидимия свят в съзнанието на човека. [19]

Като погледнете веждите на човека, трябва да съзнавате, че те представляват граница между Божествения и човешкия свят. Който има хубави вежди, това показва, че този човек има правилни, красиви отношения към Бога. [19] Слушай гласа на твоите вежди, защото чрез тях действа сърцето, интуицията. [45]

Веждите показват по какъв път е вървял човек, колко е извървял и колко още му остава. [61] От веждите се определя и бъдещето на човека. [76]

Веждите, които са в съседство с челото, показват как се трансформира умствената енергия в мозъка и какви са проявите й. [5]

Веждите, това са противоположни сили, които постоянно се поляризират, които постоянно се изменят. [52]

Веждите на човека трябва да бъдат толкова дълги, колкото е дълг носът.

Дебелите вежди са израз на преобладаване на енергията на низшия, обективния ум. [5] Учителя казва: Колкото повече се

стремите към материалното, толкова по-дебели стават веждите ви. [61]

Забелязано е, че хора, на които обективният ум е силно развит, имат дебели вежди. Те са смели, решителни, със силна воля. Чувствата им са груби. [26]

Човек с дебели вежди е обективен, физическият свят му влияе. Ако искаш да ти се свърши една физическа, груба работа, търси човек с дебели вежди. Ако трябва да ти се свърши една деликатна, фина работа, търси човек с тънки вежди. [84]

Дебелите вежди подразбират здраво тяло. [41] Който има такива вежди, мускулната му система е здрава и силна. [18] Когато веждите са дебели, а тялото е хилаво, това е аномалност, която върви по наследство. [41]

Много буйните вежди говорят за агресивна умствена енергия, холеричен темперамент, неуравновесеност и често избухване на страстите. Ако космите на дебелите вежди са къси и гладко замазани, човек е суров в своите решения и действия. Ако по веждите има по-дълги косми и не са така замазани, тогава човек е по-търпелив и снизходителен към слабостите на хората.

Дебелите и къси вежди говорят за индивид, който мисли и реагира бързо, който е много активен, динамичен. Късите, но редки вежди, с малко шръкнали косми, показват нервен, сприхав човек. [2]

Черните вежди са обикновено израз на сила и енергия.

Тънките вежди показват развита интуиция, превес на субективния ум. [5] Хора, на които обективният ум е слабо развит, имат тънки вежди. Чувствата им са деликатни. Значи, веждите показват какви са чувствата на човека - груби или нежни. [26] Тънките вежди възприемат по-фини чувства, а дебелите - по-груби. Хора, които имат тънки вежди, минават за духовни. Те имат добре развита интуиция. По характер те са меки.

Ако човек стесни своите вежди, т.е. направи ги по-тънки, той смекчава характера си, но неговата воля става по-слаба. Ако направи веждите си много дебели, тогава волята му става много

силна, той става много наблюдателен, но груб. Хора с тънки вежди имат голяма чувствителност, но нямат разумност. [39]

Мома с тънки вежди е интелигентна, досетлива, но тя стои далеч от материалните работи. Тя гледа на тях повърхностно. Тя казва: „Хляб не мога да меся, вода не мога да нося. Да копая също не мога, ръцете ми са слаби“. Ако момата има дебели вежди, друго е отношението ѝ към материалната работа. [41]

Който има дебели вежди, казва Учителя, има повече да плаща - големи са дълговете му. Който има тънки вежди, почти е наредил материалните си работи. [22]

Който има тънки вежди, и костите му са тънки, и мускулите му са по-слаби. [18] Такъв човек е с по-слабо тяло, с по-малка жизненост и издръжливост.

Тънките, но къси вежди се наблюдават у припряните хора, у които чувствата бързо се активират, но също така бързо изгасват.

Когато веждите са с редки косми, говорят за слаб характер, кротост, плахост. Обратно, гъстите вежди са признак на сила, дори грубост. [8]

Ако окапят Веждите на човека, това показва, че неговата работа е свършена. [19]

Като погледнете веждите на човека, от формата, която имат, можете да кажете в каква посока се движи. Затова и веждите имат различна форма: праволинейна, криволинейна, извити нагоре или надолу и т.н. [17]

Веждите на човека изразяват известна идея. Веждите на много хора са като клоните на някое младо дърво. На други хора пък Веждите са увиснали като клоните на старо дърво. По формата и направлението на веждите в човека се съди за силите, които са действали в него. [29]

На фиг.10 са представени три схеми, които показват различните прояви или движения на енергиите в Природата. Първата схема представя уравновесени енергии на ума, на сърцето и на волята. Човек, у когото тези енергии са уравновесени, се отли-



Фиг. 10

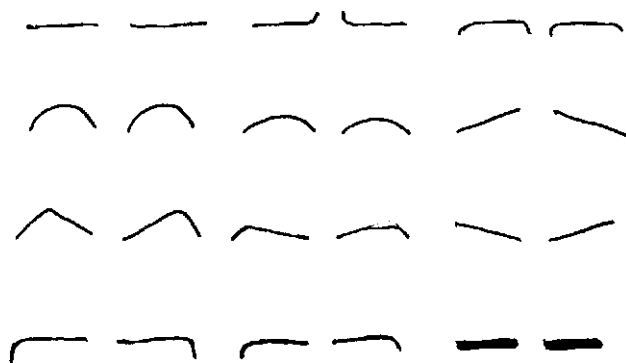
чава с голяма разсъдителност. Преди да пристъпи към някаква работа или преди да каже нещо, той всичко обмисля добре и тогава действа. Втората схема представя енергиите на млад човек или на дете, за които всичко, що лъщи, е злато. Те гледат на нещата оптимистично. Третата схема представя енергиите на стария човек. Клоните на старото дърво са увиснали надолу, както енергиите в стария човек. Те се намират повече под влиянието на земните сили, отколкото на слънчевите. [32]

Кои вежди са по-красиви? - На младите. Линията на веждите им е извита нагоре. На старите хора тази линия се извиба надолу, както у песимистите. [86]

На фиг. 11 са показани различни форми на веждите.

Правите вежди се срещат у трезвомислещите хора с разсъдлив ум, претегляш, нещата като с везни. [5] Те са хора повече на ума, с мъжествен характер, често материалисти.

Дъговидните вежди се срещат повече у хора на чувствата. В тях има мекота, жизнерадост и веселие. Те имат женствен характер.



Фиг. 11

Тънките, дълговидни вежди, доста повдигнати над очите, говорят за развита интуиция и за доверчивост. Когато веждите са разположени много ниско, близо до очите, се наблюдава обратното - недоверчивост. Буйните вежди, засенчващи очите, се свързват обикновено с борческа импулсивност на характера.

Счупените под тъгъл вежди показват известна строгост и много голяма критичност.

Сключените вежди са белег на избухливост и ревнивост. Когато пък разстоянието между двете вежди е голямо, тогава наблюдателността е силно развита.

Намръщените вежди говорят за склонност у дадения човек към командване и изискване на строго подчинение от другите хора. [8]

От наклона на веждите надолу или нагоре зависи посоката на човешките мисли. [28]

Извитите нагоре вежди показват, че мислите на човека са насочени повече към духовния свят, а наклонените надолу вежди говорят за човек с материалистични разбирания, консервативен и песимист. Сведените във външния си край вежди се срещат у хора, които се отличават с недоверие, съмнение и тъжно настроение.

Силно изопнатите нагоре вежди показват борбеност и разрушителност.

Веждите определят и интензивността на чувствата. Ако са дългообразни, това показва, че в чувствата има повече мекота. Ако са прави, в чувствата има повече енергия и съобразителност. [48]

Ако веждите на някое дете са извити дългообразно нагоре, това показва, че то е жизнерадостно, весело. Ако веждите му са прави, то мисли много. Ако са увиснали надолу, то е преждевременно остаряло, мисли за велики неща, велики идеи го вълнуват. [27]

## ОЧИТЕ

Очите са едно от великите блага, дадени на човека. Те са свързани с душата. Чрез очите човек влиза във връзка с външния свят. Чрез тях се регулират енергиите на неговия организъм. Когато очите възприемат правилно външната светлина, мозъкът на човека функционира правилно. Колкото по-разумен е човек, толкова по-красива форма имат очите му. [74]

Очите представят причинния свят у човека. [74] Дясното око има отношение към ума, а лявото - към сърцето. [86]

Чрез очите ние възприемаме висшите енергии на Природата, които действат върху нас. Те подхранват благородните чувства у човека. [74]

Окото е връзка между външния и вътрешния свят. От това, какви предмети гледа окото, зависи развитието на ума. [74]

Като изучавате човешкото око, ще видите, че в различните хора то има различна форма и строеж. Окото на светията има една форма, на гения - друга, на талантливия - трета. Окото на обикновения човек също се различава от горните. Изобщо външната форма на окото отговаря на вътрешния живот на човека. По формата на окото ще познаете какви мисли и чувства вълнуват даден човек. [57]

Всяка мисъл, колкото и да е скрита, се отпечатва в човешкото око. Окото не крие нищо. Който разбира неговия език, той може да чете всичко, каквото става в човека. [68]

За този свят ние чертаем нашия път по своите очи. Те са символи, емблеми, които трябва да четем, за да изправим живота си. Изобщо лицето е една написана карта, по която ние трябва да проследим този дълъг път на нашето битие. [52] Днес очите на човека са резултат на миналия му живот. [74]

Нормално големите, правилни очи, са израз на благородство и добре развити умствени способности.

Много големите очи на човека показват, че от далечното минало до днес в него съществуват големи, велики желания, които се стреми да постигне. [73]

Ако очите са малки, умът е слабо развит. [74]

Както по прозорците на къщата съдите за хората, които вят в нея, казва Учителя, така и по очите съдите за човека. Ако лявото око е по-голямо, това показва, че чувствата в него са по-малко надмощие. [36]

Ако очите на човека са изпъкнали, това показва, че чувствата му са добре развити. Който има големи и изпъкнали очи, той е добър оратор. [73] Не може да бъде красноречив онзи, на когото очите са вдлъбнати или премрежени. [31]

Понякога изпъкналите очи показват, че човек е богат в речта, богат във виждането, готов да възприема всичко, а понякога изпъкналите очи означават грубост. Малко хлътналите очи означават точеност, благородство, замисленост, сериозност, но по-малко и краен егоизъм. [13] Очите не трябва да бъдат нито изпъкнали, нито много отворени, защото това показва алчност и грубост. Очите не трябва да бъдат и много вдлъбнати, защото хора с такива очи са склонни да виждат лошото в човека, а после доброто. [26]

Центърът на речта е свързан с очите. Хора с изпъкнали очи говорят много. Ония, на които очите са вдлъбнати, говорят много - центърът на речта в тях не е развит. [79]

Хора, на които очите са изпъкнали, лесно учат езици. Ония, които не са способни към изучаване на чужди езици, имат вдлъбнати очи. Вдлъбването на очите се дължи на голямо безпокойство. Жизнерадостните хора обикновено имат изпъкнали очи. Те са щедри, сприхави, но с добро сърце. [30]

Когато очите на човека са изпъкнали, той възприема нещата по един начин. Ако очите му са вдлъбнати, той възприема нещата по друг начин. Вдлъбнатите очи възприемат малко впечатления, малко светлина влиза в тях. Хора с такива очи са съсредоточени повече към себе си. Обаче приемат ли нещо, което им прави впечатление,

чатление, те се занимават с него рѣг години. Добрите хора имат изпъкнали очи. Те събират много впечатления. Една лоша черта в тях е, че като събират много впечатления, могат да проявят алчност. И вдлъбнатите очи имат добри и лоши страни. [52]

Когато очите хлътват навътре, това показва, че външните условия са лоши. Човек започва да се тревожи, в резултат на което очите потъват навътре. Щом външните условия са добри, очите изпъкват. Музикантът, който има изпъкнали очи, свири по-хубаво от онзи с хлътналите очи. Добрият човек има изпъкнали очи, разбира се, не много. Неговите очи са пълни, но не като на тия, които имат много натрупвания около очите си. Очите на добрия са изпъкнали, пълни и приятни. В тях се чете доброта и мекота на характера. [74]

Хора, на които очите са широко отворени, са весели, обичат разнообразието. Ако очите са крайно изпъкнали, това означава алчност. Това се отнася до нормалните, здравите очи. [15] Ако човек е песимист и гледа мрачно на хората и живота, ще има хлътнали навътре очи. [47]

Когато човек губи силата си, очите му постепенно хлътват. Нервността и силните желания стопяват човека и очите му хлътват, което показва, че в организма има малко мазнини. Това е диагноза, по която се определя здравословното състояние на човешкия организъм. [74]

Онези, на които очите са много валчести, много отворени, у тях чувствителността е много развита. Има едно естествено състояние на очите - те трябва да бъдат елипсовидни. Половината на гледеца трябва да е затулен, като че мисълта на човека е насочена навътре. Каквото възложиш на такъв човек, той всичко може да изпълни. [50]

Очите на гениалните хора не са много отворени, понеже техният ум е концентриран повече навътре. Те не се занимават много с външния, с физическия свят. Онези хора, които гледат само на физическото, техните очи са отворени и валчести. [52]

Ако очите на някои хора са разположени наблизно, те приемат малко впечатления, но ги задържат за дълго време. Много впечатления обаче те пропускат. Ако очите на някои хора са далеч едно от друго, те приемат много впечатления, но ги задържат за малко време. Очите на човека трябва да бъдат поставени точно на меридиана на зрението. [39] Колкото по-голямо е разстоянието от едното око до другото, толкова човек е по-голям консерватор, а организъмът му е по-издръжлив. Ако разстоянието е по-малко, организъмът е по-слаб. [88] У онези, които схващат нещата по-дълбоко, очите им са приближени, а у онези, които приемат повече впечатления, но повърхностно, очите им са отдалечени. [75]

Важно е разстоянието между очите и устата. Колкото по-голямо е разстоянието между очите и устата, толкова по-активен е човек. Значи това разстояние има отношение към волята. [88]

Според Бургер нормалното разстояние между двете зеници на очите не трябва да бъде по-голямо от 6 см. Зениците на очите трябва да попадат точно над ъглите на устата, а между зениците и средата на устата да се образува равнобедрен триъгълник. [1] (фиг. 4, рис. 1)

Обикновено е прието, че разстоянието между очите нормално трябва да бъде колкото дължината на едното око.

Когато кръгът на зеницата в човешкото око се увеличава, това е лош признак. Това показва, че този човек се товари. Щом почне да се разтоварва, кръгът на зеницата му се намалява. Да грешиш, значи да се товариш. Да си праведен човек, това значи да се разтоварваш. [91]

Колкото по-интелигентен е човек, толкова зеницата му е по-малка, и обратно. Колкото по-голяма е зеницата на окото на дадено животно, толкова по-малка е светлината на неговото съзнание. [91]

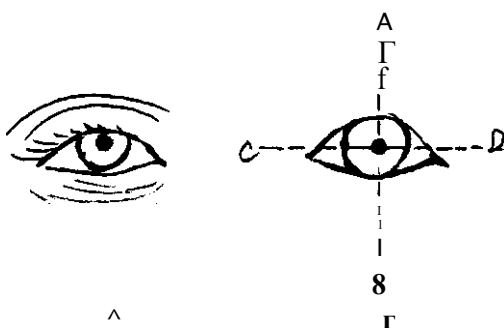
Някои хора имат сини очи като небето. Те са студени, много обещават, но малко изпълняват. Други пък имат черни очи.

Черните очи са като чернозема - всичко расте в тях - и жито, и бодили. Които имат черни очи, са крайно енергични. [22] Човек с черни очи има по-силни чувства, отколкото някой със сини. Той има характер. И като те обича, и като те мрази, той ще ти каже направо в лицето, без извъртания. [85]

Ония, които имат кафяви очи, се нуждаят от топлина. Ония, които имат сини очи, се нуждаят от влага. За хора с кафяви очи се препоръчват умерено топли бани. За хора със сини очи се препоръчва вътрешен мир и спокойствие. [68]

Сините очи показват още отмерени чувства, въображение, отвличена мисъл, изпълнителност. Сиво-зелените очи са израз на трезва мисъл, а кафявите - на мекота и общителност.

Появата на няколко малки успоредни линии (бръчки) под очите показва светски стремежи, а две по-големи линии над очите говорят за духовни стремежи. [47] (фиг. 12, рис. 1)



фиг. 12

Има патологични линии, които се явяват отгоре и отдолу на очите в неправилни геометрични форми. Те показват, че мозъкът не функционира добре. Такъв човек няма правилно разбиране за Природата. [59]

Как са построени двата клепача у човека? - Клепачите представляват пресичане на две хиперболи, при което се образува елипса. Единият клепач представя Божествената възможност, която твори, която съществува в Битието. Вторият клепач

показва възприятието. Значи долният и горният клепачи показват възможностите, които са вложени в човека. Горната част на окото показва инволюцията, слизането на духа в материята. Долната хипербола, т.е. долният клепач на окото, показва еволюцията, изкачването на духа. По долния клепач се определя пътят, по който има да минем. Инволюцията и еволюцията правят едно пресичане. Човек се намира между слизането и възлизането на духа. Лицето на човека е една карта, по която той трябва да наблюдава колебанията в своето пътуване. [52]

Някой мига бързо. Това се дължи на голяма нервност, на вътрешно безпокойство или смущение. [74] Видите ли, че някой мига бързо, ще знаете, че той е страхлив човек. Силният, безстрашният не мига бързо. За такъв човек българите казват: „Окото му не мига“. Природата обича плавни, спокойни и равномерни движения. [57]

Ако мисълта на човека е права, и мигането му ще бъде правилно, ритмично. Не само в мигането, но и в отварянето на устата, във всички движения трябва да има известна правилност. Изобщо правилността в движенията е в зависимост от правата мисъл. [63] Когато човек затваря очите си, това изразява скръбно състояние; когато отваря очите си, това представя радостно състояние. [65]

На фиг. 13, рис. 1, са дадени око на мъдрец и око на праведник. На рис. 2 са дадени око на наблюдателен човек и око на човек с живи представи за нещата. Рис. 3 представя око на човек с философски поглед на света и око на мислещ човек. На рис. 4 първият образ представя око на човек с физическа любов. Второто око е на охранен човек. Рис. 5 е око на обикновен човек и око на престъпник. Рис. 6 е око на морален човек и око на религиозен човек. [74]

Във видимия човек няма по-изразително нещо от човешкото око. [51] В очите на добрия човек се чете мекота, благост. От тях излиза бяла, приятна светлина. Очите на престъпника излъчват тъмнина. [43]

Като наблюдавате човешките очи, ще видите, че от тях излиза един лъч, по посоката на който можете да определите човешкия характер. От посоката на този лъч - дали е нагоре, или надолу, и от ъгъла, който той образува, зависи моралната сила на човека. [46]

За да бъде работата ви успешна, лъчът, който излиза от очите ви, трябва да бъде насочен нагоре. Отправен ли е надолу, каквато работа предприемете, ще върви назад. [74]

Дотогава, докато този лъч е над правата CD (фиг. 12, рис. 2), този човек е добър в проявите на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Щом този лъч слезе под тази линия, такъв човек, каквито обещания и да дава, не е в състояние да ги изпълни. Когато пък лъчът е нагоре, такъв човек може да изпълни почти всичките си обещания. [46]

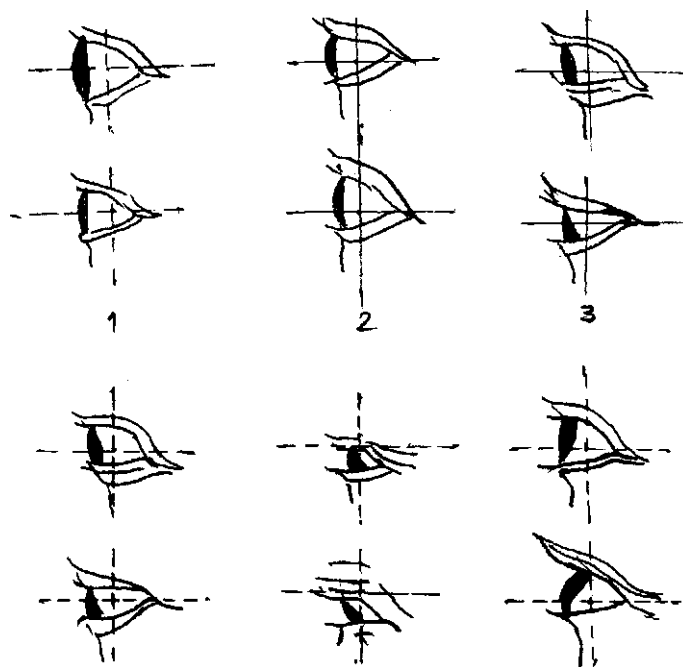
Погледът на ученика на Бялата лежа е установен - лъчът, който излиза от очите му, е възходящ, нагоре. Погледът на ученика от Черната лежа е разсеян, а лъчът - низходящ, надолу. В погледа му има нещо скрито, затаено. [69]

Опасни са тия очи, от които излизат искри. Тези искри не са лъчи, това са пресекулки. От очите ви трябва да излизат дълги, непрерывни лъчи на светлината, които да отиват до обекта или до вашия приятел. Тази светлина трябва да бъде хармонична, приятна и не само да отива до вашия приятел, но и да се връща - да прави кръг. [46]

По окото на човека се познава дали говори истината, или не. Като лъже, човек гледа към земята. Докато отправя погледа си нагоре към небето, човек всякога говори истината. [68]

Вярващият се познава по това, че погледът му е нагоре. В него има нещо много красиво и меко. Приятно е да срещнеш човек с такъв поглед. [86] Видите ли, че някой човек гледа към земята, когато му говорите, това показва, че той има особено мнение по дадения въпрос. [24]

Движението на окото зависи от волята на човека, топлината му - от неговите чувства, а светлината - от мисълта.



Фиг. 13

Светлината, която излиза от човешкото око, може да се разложи на седем цвята. От цвета, който предимно излиза от окото на човека, определяме неговата мисъл. Ако мисълта е Божествена, от очите на този човек излиза мека, приятна светлина. Ако мисълта не е правилна, от очите на човека излиза груба светлина. [17]

Погледнеш ли очите на човека, ще познаеш чистотата на сърцето му и благородството на неговата душа. [74] У хора, които не могат да прощават, очите потъмняват. Те са винаги ведоволни. Тези пък, които лесно прощават, имат светъл поглед. Те са винаги доволни. [70] Благородството, чистотата и нежността придават мекота и яснота в очите. [29]

Погледът трябва да бъде чист, съсредоточен, без никакво раздвояване. Пазете се от раздвоен поглед. [53]

Погледът на болния е мътен, раздвоен. Щом оздравее, очите му стават бистри, ясни. [43] Понякога окото губи своя блясък, което показва, че жизнените сили в организма намаляват. Потъмняването на окото показва разстройство на стомаха. [74]

Човек, у когото светлината, която излиза от окото, има направление в две страни, е материалист. [51]

Трябва да гледаш човека право в очите. Погледът да бъде чист, съсредоточен, без никакво раздвояване. Раздвояването на погледа е човешка работа. В Божественото няма раздвояване. [53]

## НОСЪТ

Носът е отражение на човешката личност, на Аз-а у човека. Той отличава човека от животното, понеже е израз на неговото самосъзнание и интелект.

Учителя казва: Носът е пергел, с който се измерва човешката интелигентност. [74] В животните ноздрите са широки, обаче носът им няма дължина. Носът у тях е свързан с горната челюст, затова само чувствеността в тях е силно развита, но не и интелигентността. В човека обаче носът е силно отделен, което е признак на съзнателен и интелектуален живот. [91]

Кое е създало носа? - Той е резултат на разумната човешка мисъл. Това не е станало изведнъж, но в продължение на векове. Носът като орган на човешкото тяло извършва няколко функции. Първо, той е орган на дишането. През него минава въздухът, който чрез своите трептения възбужда нервната система. Така човек започва да мисли. Който диша правилно, той мисли правилно. Зад носа се крие човешкият ум. [83]

Какво представя носът? - Външно носът е един малък орган, но той дава израз на цялото лице. Понеже е свързан с умствения свят на човека, носът чертае линии на интелигентността върху човешкото лице. Махнете ли носа, тези линии губят своята красота и лицето се помрачава. Носът е център, около който се групират някои линии на човешкото лице. Затова бъдете внимателни към своя нос. Най-малката повреда на носа се отразява върху интелигентността на човека. [73]

Като говоря за носа и за ухото, аз гледам на тях като на свещени органи, казва Учителя. Ухото се отнася до външния живот на човека, а носът - до вътрешния живот, до неговата интелигентност. Не може Божественото у човека да се развива правилно, ако носът не е развит добре. [74]

Всичкият капитал на миналото, на настоящето и на бъдещето се крие в човешкото тяло. Онзи, който изучава човешкия

нос, Вижда 6 него влияния на миналото, на настоящето и на бъдещето. Достатъчно е да погледне носа на някого, за да каже какъв е бил миналият му живот, как са живели неговите деди и прадеди. След това по известни белези и линии върху носа определя как живее този човек днес. Най-после по известни черти на носа той определя какви възможности се крият в бъдещия му живот. И тъй, човешкият нос е екран, върху който умът пише своята минала, сегашна и бъдеща история на развитие. Голямо богатство се крие в носа, но малцина съзнават това. [83]

Линиите, които образуват човешкия нос, представят известно течение на мозъчни енергии, които излизат от мозъка и обикалят цялото тяло. Колкото по-интензивни са мозъчните енергии, толкова по-красиви линии придават на носа. Колкото по-дълъг е носът, толкова по-интензивни са мозъчните енергии. [63]

Като орган носът е и възприемател на енергии. Той трябва да бъде мускулест, със здрава основа, да издържа на външния напор на енергиите. [84]

Човешкият нос трябва да бъде дълъг, но той същевременно трябва да има и определено съотношение спрямо цялото лице. Ако туй отношение е съразмерно, носът ще бъде строен. Ако носът е извънредно дълъг и не е в определено съотношение спрямо лицето, неговата стойност се губи и интелигентността на този човек е аномална. [48] Също така необходимо е да съществува известна съразмерност между дължината и широчината на носа. Дължината на носа определя човешката мисъл, а широчината на носа определя чувствата на човека. Широкият нос показва голяма издръжливост. [63]

В човека има един жив триъгълник, който е равнобедрен. (фиг. 14, рис. 1) От този триъгълник ние съдим за степента на човешката интелигентност. От него съдим за здравето на човека - за състоянието на неговите дробове. От този триъгълник ние съдим още за човешката мисъл, за човешките чувства, за човешката душа и за човешкия дух. От този триъгълник ние съдим какъв ще е бъдещият живот на човека. [39]

Хората, които Виждаме около себе си, не са еднакви и за тях ние имаме относителна представа. Например срещате един човек, който има нос, дълъг 3 см, а широк - 2 см; друг има нос, дълъг 4 см, а широк - 2,5 см; трети има нос, дълъг 5,6 см, а широк - 3 см. Тези хора имат различни характери. Характерът им се определя от дължината и широчината на носа. Дължината на носа е барометър, който показва състоянието на ума. Широчината на носа е хигрометър, който определя състоянието на сърцето. [35]

Посоката на сърцето (чувствата) е точно противоположна на тая на ума. (фиг. 14, рис. 2) Онези хора, у които интелектуалният стремеж е по-силен, носът им е по-дълъг и долу - по-сплеснат (тесен). На други носът е по-къс, но по-широк. Те мислят по-малко, а чувстват повече. [48]

Има връзка между широчината на челото и широчината на носа. [73]

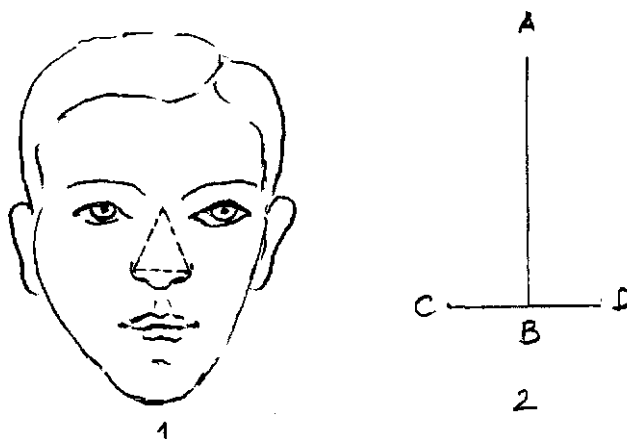
В носа има линии, които трябва да се изучават от гледището на геометрията. У някои хора линиите на носа са правилни, у други - неправилни. Неправилните линии показват какво отклонение е станало в живота на даден човек. Тази неправилност се изявява в мислите, в чувствата и постъпките на човека. Вината не е само в него, но в редица поколения, живели в далечното минало. [86]

При изучаването на носа трябва да обърнем внимание още на някои подробности. Освен дължината и широчината на носа от значение са хребетът, формата на профилното очертание, върхът и коренът на носа, страничните плоскости, крилете с ноздрите и преградата (септумът) на носа.

Нормалният нос по дължина трябва да се равнява на височината на челото и на разстоянието от точката под носа до края на брадата.

Дължината на носа трябва да бъде поне 6 см, а широчината *и* - 35 мм. [74]

Големият (дълъг) нос показва интелигентност, желание за самоизява, самоувереност.



Фиг. 14

Колкото по-правилен е носът и по-красиви са линиите му, толкова по-правилна е мисълта на човека. [71] Дългият нос крие в себе си повече възможности, повече изходни пътища. [74] Невсякога обаче дължината на носа определя интелигентността на човека. [52] Тя зависи и от много други белези.

Когато Природата иска да определи какъв е умът на някой човек, тя го определя по носа, по височината на челото, по дължината на брадата. [48]

Големият нос е още признак на деловитост, на плановост в работата и на постоянство, на голям запас от телесна и духовна енергия и развито лично чувство. [11]

Според К. Хутер най-издигнатите в умствено и духовно отношение хора имат обикновено средно големи носове, но много добре оформени, с изящни линии. Деловите хора в живота обаче имат винаги големи носове. [4]

Малкият (къс) нос означава освен слаба интелигентност още липса на самостоятелна, самоуверена мисъл, липса на постоянство, капризност, податливост към временни настроения и влияния.

Ако носът на един човек е къс и широк, това показва, че

енергиите в неговия организъм са в напрегнато състояние и от най-малкото побутване ще са в състояние да предизвикат експлозия. [78]

Много късият нос говори за умствена и душевна недоразвитост.

Дължината на носа трябва да отговаря на нормата. Извънредно дългият и извънредно късият нос са крайности. Крайно дългият нос показва, че човек е страхлив. Крайно късият нос показва, че човек не мисли много. [83]

Широкият нос показва силно развитие на чувствата, издръжливост, търпение и щедрост.

Търпението на човека зависи от широчината на носа. Долната част на носа представя възможностите за реализиране на желанията. Ако тази част на носа е развита, човек схваща нещата интуитивно. [90] Когато чувствата са добре развити, носът ви долу ще се развие, ще стане широк. [49] Широчината на носа има отношение към дихателната система. [38]

Тесният нос говори за по-голяма интензивност на нервната дейност и за по-слаба физическа енергия. [34] Когато човек издребнява в идеите си, носът му при основата си постепенно се стеснява. Това не е добър признак. Разширява ли се носът при основата си, човек става широк, благороден. Широчината на носа трябва да отговаря на останалите органи на лицето. [76]

Помнете: Силата на човека зависи от неговия нос. Ако носът ви е енергичен, благодарете. Ако е сплеснат и тесен долу, дишайте дълбоко поне по три пъти на ден - да го разширите. [74]

Хора, които повече мислят, а по-малко чувстват, имат дълги носове; които повече чувстват, а по-малко мислят, имат къси и широки носове. Те са по-здрави. Ония, които имат по-дълги и тесни носове, са по-сприхави. Сприхавостта и нервността на човека се дължат на излишна умствена енергия, която се натрупва в носа. [87]

Срещнеш ли човек с дълъг нос, знай, че не можеш да го излъжеш.

Ако искате да Ви се свърши някаква работа, търсете човек с къс и широк нос. Той ще обещае и ще свърши работата. [16]

Ако долната част на носа е по-широка, това показва още, че стомахът е добре развит. От това зависи дължината на човешкия живот. Колкото по-тесни са ноздрите, толкова по-слаба е дихателната система. Ако стомахът и дробовете са слабо развити, и умът е слаб. [84]

Ако ъгълът при върха на носа у някой човек е 5-10°, а широчината при основата е 15—20 мм, казваме, че нервната система на този човек е почти изтощена. Когато няма равновесие между умствената и физическата дейтелност у човека, той ще фалира. [34]

Ако човек е роден от сприхави родители и се движи между такива хора, носът му става дълъг и сух. [20] Ако носът ти е тесен, не си щедър. [74] Носът е акумулатор на енергии. От него зависи състоянието на човека. [86] Срещнете ли хора с много остри носове, ще знаете, че те са големи критици. Каквото да им дадете, все недоволни остават. [76]

Ако носът на човека стане много остър, това показва, че този човек се намира изключително под влиянието на мозъчната нервна система. Такъв човек е извънредно активен. Ако носът на човека е тъп, това показва, че той се намира повече под влиянието на вегетативната нервна система. Такъв човек е повече пасивен. [32]

Носният ръб, или хребетът на носа, показва как се излива, как се изразява навън мисълта, която се оформя в мозъка. Той не трябва да бъде нито много широк, нито много тесен. Широк ръб по цялата дължина на носа означава сила и самоувереност на проявите във всяко отношение. Тесният ръб на носа показва по-деликатна, по-изтънчена проява на личността, но същевременно по-слаба. [5]

Когато носът при гърбавината е широк, такъв човек има добри възприятия. [91]

Страничната линия (плоскост) на носа, колкото е по-отвесна, толкова човек е по-сприхав, по-нервен. Ако тя е по-наклонена, човек е склонен към мисловна дейност, философия. [84]

Носът може да се раздели на три части: горна част - от корена на носа до края на носната кост; средна (централна) част - до началото на заоблеността, и долна част - връх на носа заедно с ноздрите.

Ако горният дял на носа е добре развит, ясно очертан и издаден напред, това говори за човек с изразени амбиции. Ако пък е слабо развит, това говори за липса на определени стремежи. Ако централната част на носа е дълга, това означава добра интелигентност. [2]

Горната, тясната част на носа показва стремежа на човека. Тя е свързана с веждите. От голямо значение за човека е долната част на носа, неговите крилца и ноздри. Те трябва да бъдат добре развити. [42] Долната част на носа има отношение към устата. Ноздрите са свързани с емоциите. Ако те са много широки, означава голяма чувственост и страсти. Ако пък са тесни - слаба жизненост. [5] Малките ноздри са свидетелство още за плах, нерешителен характер.

Кривите линии на ноздрите (крилете на носа) показват способността на човека към възприемане и даване. Ако тези линии се изгладят, човек е загубен. Докато линиите са изпъкнали и вдлъбнати, ти ще бъдеш добре. От тези линии зависи доброто състояние на сърцето (чувствата) и душата. Върхът на носа трябва да бъде прав като висок планински връх. [86]

Ноздрите са свързани с дишането и белите дробове. Широките и силни носни криле показват добре развити бели дробове. Носният връх е свързан с храносмилателната система. Силно заоблен носен връх се наблюдава у хора, които ядат и пият много. [11]

Профилната линия на носа създава характерни форми - символи, по които може да се определя до каква степен на интелектуално развитие е достигнал даден човек, на какъв етап от еволюцията на съзнанието той се намира.

Има известно съотношение между мислите на човека и лишите на неговия нос. От формата на носа се съди за природния

ум на човека. [66] От значение е дали носът е прав, или гърбав, вдлъбнат или изпъкнал. [74]

Според Учителя по правило изпъкналата линия на носа символизира проявите на положителните сили на Природата, на мъжкия принцип, на активния ум у човека, който повече предава, отколкото приема енергии. Когато линията на носа е вдлъбната, там действат отрицателните сили на Природата, проявява се женският принцип и такъв човек повече приема, отколкото предава енергии. [18]

Онзи, на когото линията на носа е изпъкнала, като го обидят и накърнят интересите му, взема тояга и направо се разправя с човека. Онзи, на когото линията на носа е вдлъбната, ще те покани у дома си, ще те нагости и в това време ще ти постави капан. Първият е положителен. Той има повече воля и сила, но по-малко ум. Вторият е отрицателен, физически е по-слаб, но по ум е по-силен. [18]

Правият нос показва уравнивяване на положителните и отрицателните сили. [18] Когато линията на носа е права, нито се вдлъбва, нито изпъква, мисълта е права. [74] Хора с прав нос притежават обективна, самоуверена мисъл. [5]

Честният нос трябва да е прав, без никакви кривини. Всяка кривина е отклонение от правия път и говори за известен недъг у човека. [74] Правилният нос показва разумност и добри морални качества.

Гърбавият, леко заорлен нос означава активен ум, подчертаване на собствената личност, енергичност, решителност, изпълнителност, гордост, агресивност. Този тип нос, наречен още „римски нос“ (фиг. 16, рис. 8), се среща често сред европейците и американците. Масивният, заорлен нос показва мощ и воля за власт. Леко заорлен нос, с тесен, но добре очертан и правилен ръб, е характерен за хора, които имат развит художествен усет. [5] При жените с такъв нос се наблюдава любов към реда и акуратността.

Вдлъбнатият нос означава податливост на чувства и настроения, променчивост. [5]

Когато линията на носа изпъква, а след това се вдлъбва, това показва любопитство. Такъв човек е добър за журналист. Види ли двама души да се разговарят, веднага дава ухо и слуша. [74]

Вирнатият нагоре нос говори за любопитство, клюкарство, приемане на много впечатления. Ако носът е къс и чип, с вирнат нагоре връх, това означава душевна незрялост и празно любопитство.

Завит надолу нос се среща у хора с песимистичен характер. Те не се интересуват от онова, което става около тях. Това са хора крайно скрити. [49]

В прехода между челото и носа обикновено има една вдлъбнатина. Когато тя е подчертана, тогава мислите на човека са интензивни. Те се изливат не гладко, а на скокове, с променяща се скорост и емоционална окраска. [5] Когато линията на челото продължава и се прелива с лек преход към носа, казваме, че имаме „гръцки нос“ (фиг. 16, рис. 7), показващ известна префиненост и артистичност, добър вкус, чувство за форма и любов към красотата. У хора с такъв нос е развита добре паметта за имена.

На фиг. 15 са показани няколко различни носни профила.

Носът има отношение към човешкото развитие. [18]

Според С. Уелс различните типове носове, класифицирани според профилното им очертание, бележат стъпалата на човешкия индивидуален, национален или расов напредък. [12]

На фиг. 16 са показани 10 вида носове. Първите три типа носове спадат към групата на ненапълно развитите. Следващите четири спадат към групата на развитите, и последните три – към групата на преразвитите.

Славянският нос (фиг. 16, рис. 2) е сравнително малък, с вдлъбната линия, показваща известно преобладаване на мъжкия, женския принцип. Немският и английският тип носове (рис. 4 и 5) са по-големи и масивни, с прав контур на хребета или с лека гърбавина, минаваща в права линия. Те показват уравновесена, положителна, самоуверена мисъл, с преобладаване на мъжкия принцип. Арабският и еврейският тип носове (рис. 9 и 10) говорят

за предприемчивост, хитрост, проникателност, склонност към търговия. [12]

Описанието на носа завършваме с някои особености на преградата (септума) на носа.

Когато преградата на носа е издадена много надолу, това говори за човек, който има способност да анализира и комбинира, да прави открития. [12] Ако носната преграда е по-широка отпред, показва човек, който е саможив - обича усамотението. Ако пък тя е по-широка отзад, имаме човек с импулсивни действия, който изразява чувствата си много живо. [1]

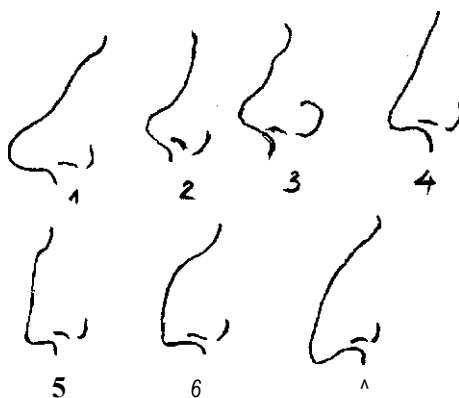
Според Учителя има един нов тип нос - на истински учен. Той е доста дълъг, в основата си масивен. Този нос изразява енергична мисъл, която усилено работи. Това е носът на хората от шестата раса, която иде. [74]

Носът на някого е малък, къс - изразява детско любопитство. Един ден този нос ще се удължи. Обаче процесите в Природата не стават бързо. Ако те ставаха бързо, това щеше да бъде нещастие за човека. Човешкият характер се формира при бавните процеси. [74]

Човек не е статична форма. Всеки ден той е изложен на промени. С носа стават по-големи промени, отколкото с ушите. И с устата стават по-големи промени, отколкото с очите. [74]

Всичко, което човек преживява, се отпечатва върху носа му. Човек трябва да работи върху носа си, да го извае, както скулпторът вае своите статуи. Наблюдавайте как се изменя човешкият нос. Детският нос има една форма, а носът на възрастния - друга. [86]

Носът ти може да не е правилен, но ще работиш усилено с мисълта си, докато си създадеш какъвто нос искаш. Човек има не само физическо тяло, но и духовно, което е пластично, пъргаво и податливо на всички добри мисли. Първо там ще създадеш носа си, а после на физическото тяло. Следователно, каквото мислиш и чувстваш, това ще стане. [74]

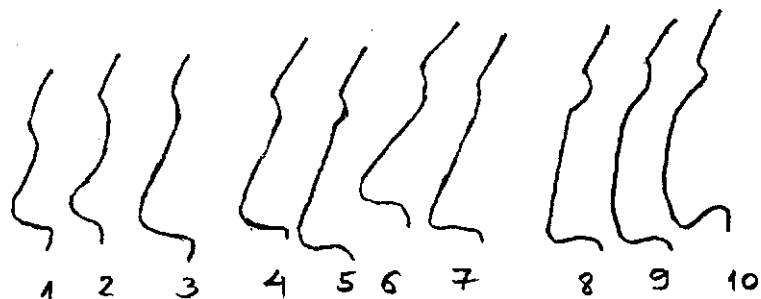


Фиг. 15

Рис. 1 представя нос на наблюдателен човек, който само наблюдава и мери нещата. Рис. 2 - нос на любопитен човек, който се занимава само с новини. Рис. 3 - нос на човек, който обича да рови нещата като свинята. Рис. 4 - нос на учен, интелектуален човек. Рис. 5 - нос на енергичен човек. Рис. 6 - нос на търговец. Рис. 7 - нос на песимист. [74]

Нормалният нос показва естественото състояние на мозъчната и вегетативната нервна система на човека. Всички школи на древността са имали предвид това и се стремели да поддържат хармонията между носа, ушите, очите и устата на човека. Докато носът е в изправност, човек е здрав. Щом носът е добре, ще знаете, че и очите, и ушите, и устата ще бъдат добре. Оттам пък ще бъдат добре и дробовете, и сърцето, и стомахът. Пазете носа си и не се страхувайте. Той представя красив тланински връх, дето се трансформират енергиите на човешкия организъм. Който не знае значението на носа, не може да го оцени като велико благо на живота. Забележете, централното място на човешкото лице е носът. Като погледнеш лицето, първо носът изпъква. Приятно е да видиш един съвършен нос, както е приятно на геометрика да види един правилен триъгълник. [86]

Като изучавате човешкия нос, вие трябва да бъдете внимателни, да спирате погледа си само върху положителните черти на човешкия характер, а не върху отрицателните. Като се спрем



Фиг. 16

Рис. 1 представя детски нос. Рис. 2 - славянски нос. Рис. 3 - унгарски нос. Рис. 4 - немски нос. Рис. 5 - английски нос. Рис. 6 - нос на учен човек. Рис. 7 - гръцки нос. Рис. 8 - римски нос. Рис. 9 - арабски нос. Рис. 10 - еврейско-сирийски нос.

Върху някой лош нос, без да иска, човек се свързва с отрицателните черти на човешкия характер и дълго време се намира под тяхното Влияние. За да изучава характера на лошите хора, човек трябва да се ограда, да се облече в „броя“, за да се запази от техните Влияния. [71]

## УСТАТА

Устата е свързана с проявите на чувствата и желанията. Тя е антена за чувствения свят, израз е на любовта.

Нормално развитата уста има големина колкото носа и колкото ухото - средно 57 мм. Горната устна е добре моделирана, излеко прихлупваща долната, което показва превес на висшите, духовните чувства, умствен контрол върху желанията и емоциите, активност. Долната устна е по-месеста и сочна, с хубава линия, нито е дебела и отпусната, нито е тънка и суха. Устните са леко допрени една до друга, без напрежение. [5]

Устата на човека, казва Учителя, трябва да образува красива огъната линия, да не бъде нито много отворена, нито много затворена. Освен това устните трябва да имат известна червенина - признак на чиста кръв. От формата на устата, от цвета на устните зависи състоянието на чувствата. [63]

Устните не трябва да бъдат нито много тънки, нито много дебели - най-малко 3 мм, най-много 5 мм. Дебелината им е в зависимост от цялото тяло. [74]

Ако чешмата има малко отворстие, малко вода ще дава. Същото се отнася и до устата. От малката уста излиза малко енергия, от голямата - много енергия. [82] Колкото по-малка е устата на човека, толкова по-малко работа върши той. Такъв човек обещава много, но изпълнява 25 %. Ако устата е средно голяма, човек изпълнява 50 % от обещанията си. Ако устата е нормално голяма, той изпълнява 75 %. Ако устата е свършена, човек изпълнява 100 %. [86]

Между широчината и дължината на носа, от една страна, и големината на устата има известно отношение. [74] За предпочитане е по-голямата уста пред по-малката. [74] Който има голяма уста, е щедър. [79]

Голямата уста с дебели устни показва чувственост и животински страсти, а голямата уста с тънки устни - сърдечна

сухота. Малката уста с тънки устни говори за слаба, оскъдна чувствителност. [5]

Голяма уста, красиво оформена, с жизнени по цвят устни, имат артистично изявените натури.

Когато кажем, че устата на някой човек е голяма, това показва, че той е лаком, мисли само за ядене и пиене, иска да погълне целия свят. Хора, които имат голяма уста, говорят много. [91]

Изключително голямата уста, дори когато е в правилни пропорции, винаги е признак на груб, недоелян човек с долни чувствени навици.

Много малката уста с формата на сърце е признак на лекомислен и празноглав човек, а у жена - на кокетство. [8]

Когато устата на човека е приела формата на права линия, това показва, че той е работил усилено върху волята си, вследствие на което е придобил голяма твърдост. Той е много твърд, но в чувствата си е фалирал, обеднял. [63]

Стиснатата уста означава много енергия. Човек стиска прекомерно устата си, когато се нарушава вътрешното му равновесие. [87] Когато човек стисне, затвори устата си, той контролира своите чувства. Когато отваря устата си, това показва, че той иска да възприеме нещо. [65]

Дебелите устни показват някакъв дефект, главно в сърцето (чувствата). Те показват животинското в човека, а тънките - змията. [82]

Дебелите устни говорят за известна деформация в човека. Тази деформация е предизвикана от застой в астралния му живот. Хора с дебели устни са малко мързеливи. Ако устните на човека са много тънки, и това не е добре. [19]

Хора с дебели устни са богати на чувства. Те говорят много, но не са толкова идейни. У тях има повече форми, но не и съдържание. [48]

Колкото по-дебели са устните, толкова по-добре е развита храносмилателната система. Тънките устни говорят за дели-

катна храносмилателна система. [84] Дебелината на устните показва разположение на човека към ядене. [18]

Ако някой човек има повече желания, те се отразяват върху лицето, главно върху устните му. Вследствие на многото желания устните наддебеляват. Според астрологията хора с дебели устни и широки ноздри са известни като Венерини типове. [19]

Между слепоочните области и устните на човека има известно съотношение. Колкото повече се развиват слепоочните области, толкова и устните стават по-дебели. Това се забелязва особено много в хора, на които носът е близо до устните. [72]

Тънките устни показват, че си фалирал по чувства или пък си скъперник. [19] Ако устните са тънки, това показва, че гънките, през които идат водните източници, са малко. У такъв човек водите текат само тогава, когато вали дъжд, а през лятото всички реки пресъхват. Такива хора и да искат много неща да сторят, не могат. Дебелите устни са донякъде опасни, защото, като започнат да се топят снеговете, стават големи порои. Такива хора ние наричаме афектирани. Това не е любов, то е наплив на тази природна енергия. [47]

Мнозина са деформирали устата си. Това се дължи на крайното въздържание в чувствата, поради което устните изтъняват. Устата е израз на Любовта. Следователно не може да бъде щастлив онзи, на когото устните са тънки. [86]

Черната раса се отличава с големи неправилности и деформирания в органите на лицето. Бялата раса е подобрила до известна степен тези неправилности. У хората на бялата раса устните са доста тънки. Това не е здравословно. [74]

Човек се стреми към хармоничен живот. Затова горната и долната устни трябва да бъдат симетрични. Здравият човек има красива уста и симетрични линии на устните. Богатство е да имаш красива уста. Богатство е да имаш правилни, красиви устни. Това значи да бъдеш в съгласие с живата Природа, да възприемаш нейните жизнени енергии. [74]

Горната устна е извита, с две възвишения, а долната представя права линия. Горната устна със своите извивки показва активността на чувствата и мислите. Колкото повече линията се изправя, човек слиза в материалния свят. Този човек бързо решава въпросите и бързо действа. Обаче, когато горната устна образува крива линия, човек мисли повече и после действа. Той е готов да чака известно време, докато дойде моментът да се прояви. [55]

Горната устна представя мъжкия принцип, а долната - женския. Горната устна предава, а долната - възприема. [74] От двете устни едновременно изтичат два вида енергии: от горната - активна енергия, а от долната - пасивна. Долната устна е свързана със сили от астралния свят. [34] В горната устна действа човешкият ум, а в долната - човешкото сърце. Когато устните се опънат в права линия, тогава се проявява волята. [83]

Докато горната устна изразява активността на чувствата, овладени от разума, то долната устна изразява пасивността и поривите на чувствата. [5]

Добре развитата горна устна, леко издадена напред, прави човека активен; лесно се сърди, но лесно му минава. Горната устна със своите извивки показва положителен характер, предприемчивост и твърдост. Красиво моделираната горна устна е свързана с по-висшите емоции.

Когато линията на горната устна е много извита, имаме човек, който обича удоволствията. [86] От горната устна се познава много ли ще говори човек, или малко. От дебелината на устните се съди за силите, за теченията, които минават през човека. [82]

У някои хора горната устна е издадена напред. Това показва активен характер на човек, който е винаги готов да предприеме крачка напред. Колкото тя е по-правилна, по-добре оформена, толкова умът на този човек е по-добре развит. [67]

Долната устна на някои хора е издадена напред, а горната - навътре. Това показва, че външни причини са оказали влияние

върху чувствата му и са го направили пасивен. По отношение на чувствата той повече възприема, по-малко дава навън. Като противоположност на него се явява човекът с издадена горна челюст малко навън. Той е крайно активен човек с голяма инициатива. Умът в него е добре развит. Умът упражнява влияние върху горната челюст, а волята - върху долната. [15]

Благородството на човека е написано в средата на долната устна във вид на малка вдлъбнатина. [33] Тя показва, че по отношение на външния свят този човек е пасивен. По отношение на своя вътрешен свят той е активен, мисълта му е интензивна. Той е в положението на човек, застрашен от някаква опасност. Ако линията на устата е права, този човек казва: „Пет пари не давам за нищо“.[74]

Образуването на голяма вдлъбнатина под долната устна говори за хаплив характер. Полегатата линия под устата пък показва ревнивост.

Ако устните са свити под известен ъгъл надолу, това показва, че този човек е недоволен от живота. Той е недоволен, че не е могъл да постигне своите желания. [17] Когато има спадане в края на устните, човек е песимист. [86] Краищата на устните спадат също когато човек се намира пред някаква мъчнотия. Щом се повдигнат мускулите на устата нагоре, мъчнотиите изчезват. [74] Когато човек е тъжен, ъглите на устата му се спускат надолу. Щом ъглите на устата са насочени нагоре, човек става весел. При силно изразена надежда в човека ъглите на устата му са завити малко нагоре. [72]

Когато Любовта дойде между хората, човек ще има следната външна черта: устните му ще са симетрични, с малки ъгълчета, с върха нагоре. [26]

Когато горната устна излъчва светлина, равна по количество на топлината, която излиза от долната устна, казваме, че устата е нормална. Това се забелязва външно и вътрешно. Червеният цвят на устните е цвят от спектъра на разложената бяла светлина. Ако червеният цвят на устните не е красив, това

показва, че в устата има нещо неправилно - количеството на светлината и топлината на устните не е достатъчно. [74]

Като ставаш сутрин от сън, веднага се огледай да видиш какъв е цветът на устните ти. Ако е малко синкав, вземи мерки да им придадеш червен цвят. Обаче те не трябва да бъдат много червени. Силно червеният цвят е признак на голямо користолюбие. Как да направим устните си червени? - Чрез радостта. Като се радва, човек усилва кръвообращението си и дава възможност на артериалната кръв да тече по-бързо. Щом се подобри кръвообращението, усилва се и надеждата в човека. Когато надеждата е слаба, устните посиняват. Щом се усили надеждата, устните стават червени. [84]

На фиг. 17 са дадени няколко илюстрации на разновидности на устата.

Разстоянието от точката под носа до средата на устата определя интензивността и благородството на чувствата. [84]

Когато устните са с добри пропорции, здрав цвят, отчетливо очертани, образуващи правилна криволинейна средна линия, показват човек, на когото са чужди злобата и фалшът. Той е уравновесен и добър.

На фиг. 18, рис. 1 е показана уста на сериозен и добър човек. Устата на рис. 2 говори за самоувереност и въздържаност. На рис. 3 е показана уста на човек с потаен, ироничен, подигравателен характер, с дар слово, с голяма лична енергия. [8]

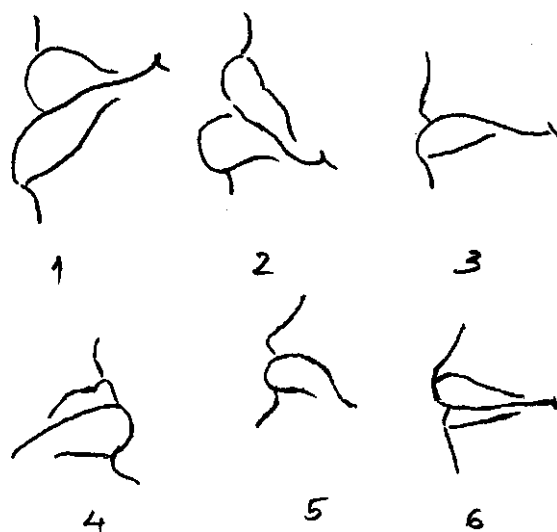
На фиг. 19, рис.1, е представен човек, който упражнява контрол върху своите чувства. На рис. 2 имаме импулсивен тип със слаба воля за потискане на инстинктите. Ако долната устна, заедно с челюстта, е издадена силно напред, можем да мислим за груб, алчен или злобен човек. (рис. 3) [8]

## БРАДАТА

Учителя казва: Ако сравните човека с животното, на пръв поглед ще видите едно отличително качество - брадата. Животните нямат брада, т.е. нямат воля. [20]

Брадата изразява физическата проява на волята, силата и изпълнителната мощ на индивида. [5]

Нормалната брада е добре оформена, с хармонично преливаща се впадина под устата и издигаща се линия към върха, без да бъде много издадена напред, нито полегнала назад. Челюстите не изпъкват, нито образуват рязко очертани ъгли, и контурът на брадата е заоблен. [5]



ФИГ. 17

Рисунок 1 представя уста на човек, който мисли само за себе си, за собственото си удобство. Вторият обича да го хвалят. На рис. 3 е представена уста на скъперник със слабо развита горна устна. Рис. 4 представя уста на тщеславен човек, рис. 5 - уста на човек, който желае да задържи всичко за себе си. На рис. 6 е дадена уста на твърд човек. [74]

Природата е работила хиляди години Върху човека и след като е създала челото, очите, веждите, ушите, носа, най-после завършила своето творение с брадата. Без брада лицето е незавършена картина. [57]

Дължината на брадата показва активността на волята, а широчината ѝ - съпротивителната мощ и издръжливост на волята. [5]

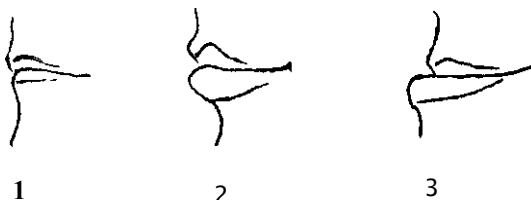
Всеки трябва да изучава брадата си, за да види как се проявява волята му. Колкото по-дълга е линията на брадата, толкова по-силна е волята на човека. Обаче от значение за силата на волята са и челюстите. Ако двете челюсти в човека са издадени навън, както у животните, чувствата в него имат надмощие над мисълта. [57]



Фиг. 18

Оня, на когото брадата е добре оформена, има постоянство. Брадата обаче не трябва да бъде много широка. Широка брада показва, че човек е попаднал в гъстата материя. [57] Ако брадата е широка и дълга, това показва, че енергията на този човек е не само много възбудена, но и много активна, затова, дето мине, той ще произвежда разрушение. [78]

Търсите ли човек за физическа работа, гледайте брадата му да е широка долу. Търсите ли човек за умствена работа, гледайте брадата му да е тясна, заострена. [59]



Фиг. 19

На брадата всякога трябва да има една малка вдлъбнатина, която показва устойчивост на чувствата, издръжливост в живота. [47] Добрият и благороден човек се познава по това, че на брадата си има една вдлъбнатина. Стане ли брадата равна и придобие формата на чукаче, тя се е деформирала вече. [42]

Ако човек върви ред поколения в лошия път, брадата му постепенно ляга надолу и назад, както у животните. [42]

Ужасно нещо е, когато човек започне да лъже. Всички негови чувства и способности започват да се атрофират, брадата му ляга назад, носът му става къс, челото - малко, ушите му стават също малки, очите изпъкват. Това наричаме закон на израждане.

Когато човек върви по закона на самоусъвършенстването, челото му става високо и широко, брадата се издава напред, ушите се оформят. [39]

Добре оформената брада е израз на силна воля. Деформираната брада, хлътнала навътре, показва слаба воля. Инстинктът и животинското имат надмощие в човека, когато чукачето на брадата отсъства или е много отдръпнато назад. Когато брадата е четвъртита, издадена напред, заедно с добре развита и ъгловата долна челюст, имаме проява на силна воля, голяма физическа енергия, импулсивни прояви и издръжливост на големи напрежения. Тя е характерна за Марсовия тип. Ако брадата е заострена и издадена напред, говори за човек, който действа бързо и съобразително. Той обаче не е способен за големи и продължителни физически натоварвания. Тази брада е характерна за типа на Меркурий. Заоблената, с красива линия брада, заедно с изящния овал на лицето показва по-малък устрем за изява, но мекота в действията. Тя е под влиянието на Венера.

В заключение Учителя казва: Работете върху брадата си, да се усъвършенства. За постигане на добрите мисли и желания е нужна силна и разумна воля. Това се изразява в добре оформената брада. [57]

## УШИТЕ

Външният живот, външната обхода на човека зависи от ухото. Ухото е добре развито, когато гънките му представят правилни линии. Чрез ухото човек се научава да слуша. Чрез него той се свързва с разумния свят, който се проявява чрез Природата. Всичко, което се твори в нея, работи и за човешкото ухо. [74]

Ухото се отнася до външния живот на човека, а носът му - до вътрешния живот, до неговата интелигентност. [74]

Мъдростта е свързана с ухото. [74] Правилно развитото ухо определя човешката разумност. Неразвитото ухо пък определя човешките заблуждения. [23] Колкото по-красиво и оформено е ухото, толкова по-здрав е човек. [74]

В правилно развитото, нормално ухо, всички части са добре оформени, като са спазени нормалните пропорции между тях. Това е ухо на човек, умствено активен, с богата чувствителност, физически здрав. [5]

И тъй, радвай се, казва Учителя, ако имаш красиво ухо. Това показва, че имаш големи възможности. Те представляват материал, с който грънчарят работи. Щом погледнеш ухото си, ще разбереш колко време ще живееш, какви умствени сили се крият в тебе и т.н. Като изучавате ухото, виждате как човек постепенно е минавал от животинско в човешко състояние. [74]

По ухото на човека се съди не само за заложите и способностите, вложени в него, но и за миналите поколения. В ухото е написан животът на прадедите на сегашния човек. [84]

В добре развитото ухо гънките му представят красиви линии. Колкото релефът на ухото е с по-меки форми, по-правилно и по-хармонично устроени, толкова вътрешният живот на човека и постъпките му са по-добри, интелектът, моралните качества, обноските са на висота и животът му протича по-гладко, при по-благоприятни условия. Резките извивки и чупки на линиите,

както и непълно оформените части на ушите говорят, че животът на този човек ще бъде съпроводен с трудности и неприятни изненади. [2]

Учителя казва: Искаш някога да знаеш дали даден човек има добра външна обхода. Много просто, виж ушите му. Който има красиво ухо, постъпките му са правилни. Ако ухото на човека не е красиво, колкото и да се мъчи да постъпва добре, няма да може. [74]

Дължината на ухото определя интелектуалния живот на човека. Широчината на ухото пък е свързана с емоционалната природа на човека. Дебелината, масивността на ухото определя интересите на човека към материалните неща. Цветът на ухото е също от значение. Той може да бъде блед, жълт, розов.

Правилно е ухото да има естествен цвят, светлина да излиза от него. [80] Ухото не трябва да бъде прозрачно. Тогава и организмът ще бъде прозрачен. [84] Доброто здраве се познава по свежите, добре оцветени и топли уши.

Големите уши, хубаво оформени, показват богат вътрешен живот, щедрост, изобилни чувства, разумност и силна воля.

По-голямото ухо внася повече енергия в човека, отколкото по-малкото. [84]

За да се определи големината на ухото, трябва да се вземат под внимание височината и широчината на тялото. Който има голямо ухо, разглежда нещата отблизо, а който има малко ухо, разглежда ги отдалеч. [74] Също така големината на ушите зависи още и от дължината и широчината на лицето. Не може да имаш големи уши, а малко лице. [74] Едно ухо не може да бъде 15 см дълго. То ще бъде най-много 6 - 9 см. [74]

Големите уши, но грубо моделирани, говорят за липса на култура и душевно благородство, за липса на такт и добра обхода. В тия хора изпъкват грубите прояви, резките и властнически действия.

Малките уши, красиви и деликатни, каквито се срещат често у жените, показват деликатна и красива обхода, богата, но съдържана чувствителност.

Малките, но лошо оформени уши, са израз на душевна незрялост и слаба воля.

Когато се продължава ухото надолу, и животът се продължава. Когато ухото се продължава нагоре, чистотата се увеличава. Когато ухото се скъсява, и животът става хилав. Забелязано е, че хора, у които ушите са дълги, живеят много години, а хора, у които ушите са къси, живеят по-малко време. [39]

Човек с малки уши е скържав, не обича да дава. [88]

Ухото има отношение към волята. Добре развитото ухо има връзка с добре развитата брада. [74]

Ако външната линия на ухото е правилна и добре очертана, тя говори за един установен характер. [74]

Колкото по-правилен е контурът на ухото, толкова равновесието между вътрешните сили на човека и силите на външния свят е по-съвършено. По тази линия се определя и музикалното ухо. [3]

Външната гънка на ухото, която е разположена успоредно на ушния контур, е във връзка с въздържащото действие на разума при изявите на човека. [3] Вътрешната, хрущялната гънка на ухото, определя изявата на чувствата.

Дълбочината на ухото е във връзка с музикалността на човека.

Разположението на ухото спрямо главата е също от значение. Уши, които са прилепнали близо до главата, показват миролюбие, слаба агресивност. Уши, които са щръкнали напред, показват борбеност, агресивност, стремеж към промени и преобразувания. Дали тази активност ще се изрази в разрушителност и престъпност, или в разумен стремеж към реформаторство и изобретателство, зависи от цялостното устройство на лицето. [5]

Уши правилни и близо прилепени до главата са белег на материален порядък.

Ухото може да се раздели на три части, както е показано на чертежа, (фиг. 20)

Фиг. 20

От точката А, поставена в средата на малката издатина пред ушния отвор, се прекарват две линии - към точка В, поставена върху външната извивка на ухото, на нивото на началото на извивката, и към точка С, разположена там, където свършва хрущялната част на ухото и започва месестата. [2]

Нормално най-широко е ухото в горната си част, а долу то постепенно се стеснява.

Ако горната част на ухото е широка 9 см, средната част трябва да бъде 7 см, а долната - 3 см. Това са най-големите размери. [84]

Горната част на ухото има отношение към ума.

У животните горната част на ухото е повече заострена, не е добре развита. Това показва, че мозъкът у тях не работи като у човека. [84]

Горната част на ухото показва какви са външните условия на живота - благоприятни или неблагоприятни. В тази част е скрит умственият капитал, с който човек разполага. [74]

Когато ухото горе е широко, човек всичко обмисля. Когато ухото горе не е широко, човек влиза в стълкновение с всички - този блъсне, онзи блъсне, на този каже обидна дума, на онзи каже обидна дума.

Като работи съзнателно, човек може да изправи дефектите на своя характер, както и органите на лицето си. Понеже ухото мъчно се изменя, затова характерът на човека лесно се познава по него. [74]

Хора, у които горната част на ухото е най-голяма и широка, имат добре развит интелект, проявяват голям замах в работата си, притежават големи планове, идеи и замисли. Ако разширението е в най-горната част на ухото, идеите на този човек са повече философски, а ако разширението е по-долу, идеите са в тясна връзка с практичния живот.

Ако горната част на ухото е заострена, това е лош признак. [74] Това показва преминаване от животинското царство към човешкото. [74]

За да познаете човека, трябва да видите как постъпва. Представете си, че пътувате в планината. Дохождате до един извор. Там е седнал един пътник, който вади хляб от торбата си и яде. Щом ви види, ако е честен, с красиво оформено ухо, той веднага ще ви поздрави и ще каже: „Заповядайте, седнете при мене. Приятно ми е да споделя хляба си с вас. Ще си поговорим малко и ще продължим пътя си“. Ако този човек има заострено ухо, ще скрие хляба в торбата си и ще си каже: „Дълъг път ме чака, трябва да пазя хляба си, да не остана гладен“. В първия случай пътникът е човек с голям капитал. Във втория случай той постъпва като търговец с малък капитал. Достатъчно е да погледнете ухото на човека, за да разберете какъв е той и с какъв капитал разполага. [74]

Човек с остро ухо е силен на физическия свят, но вън от този свят нищо не може да направи. Той е нетърпелив. Като му говориш, не слуша и казва: „Нямам време да слушам, зает съм“. Обаче ако му говориш за ядене и пиене, веднага намира време. [74]

Когато външната гънка в горната част на ухото е широка, надвиснала като стряха, това показва човек, който винаги се придържа към установените правила, закони и ред. Когато пък тази гънка е много тясна или почти липсва, това говори за

човек, който не се съобразява с порядките и нормите на обществото. [2]

Средната част на ухото отговаря на емоционалната природа на човека. В нея се крие енергията, силата на човека. [84] Когато тя е широка, това показва участието на чувствата и вкуса. [74]

Ако средната част на външната линия на ухото е издадена, човек е активен. Колкото по-издута е средната част на линията на ухото, толкова човек е по-неспокоен. [74]

Колкото пък по-права е тази линия, толкова по-груб е човек. Ако няма любов в себе си, постъпките му са груби. Не влизай в стълкновение с възгледите на такъв човек. Ако можеш да проявиш любов към него, добре, ако не можеш, не го морализирай. [74]

Човек, който има ухо като издутата част на буквата „С“, е активен. Каквато работа започне, добре я свършва. Той е предприемчив, хваща се за много работи. Който има ухо като сплеснатото „С“, той е пасивен. Заема се с много работи, но не ги довършва. [79]

Ако в средната част на ухото външната гънка е широка и добре огъната като стряха, това говори за човек, който се въздържа да дава израз на чувствата си. Ако пък е тясна или почти липсва, говори за човек, който дава лесно израз на чувствата си. [3]

Тук обръщаме внимание и на вътрешната, хрущялната гънка на ухото. Колкото по-нагоре тя е изпъкнала, толкова чувствата са по-силни, и обратно - колкото по-надолу е изпъкнала, чувствата са по-слаби.

Долната част на ухото е във връзка с физическия, с материалния живот на човека и с неговата воля.

Долната, месестата част на ухото може да бъде дълга или къса. Това се дължи на прииждане или прекратяване на жизнените енергии на Природата. Ако долната част се намалява, това показва, че този човек се изражда. [74]

Долната част на ухото показва какви запаси е вложила Природата в човека, с какъв жизнен капитал го е осигурила. Долната

част на ухото показва колко време ще живее човек. От тази част зависи щастието му на Земята. [84]

Когато долната част на ухото е широка и голяма, това показва, че физическият живот взема предимно участие. Колкото повече се разширява тази част, толкова повече човек се свързва с материалния живот. [74]

Ако месестата част на ухото е голяма (дълга) и същевременно дебела и сочна, човек е склонен към повече ядене и затлъстяване. Ако тя е голяма, но без да е много месеста, съществуват предпоставки за дълголетие. [3]

Когато висулката на ухото е малка, мършава и бледа, това говори за малко жизнени енергии и слаба размножителна сила. Когато тя е сраснала, наблюдаваме бързо изтощаване - както физическо, така и психическо. [10]

Когато мозъкът има голямо влияние върху ухото, най-добре развита е горната му част. Тя е по-широка, по-оформена от другите части на ухото, и човек има голям замах. Когато дихателната система, т.е. дробовете, оказват най-голямо влияние върху ухото, средната част е най-добре развита. И най-после, ако стомахът работи енергично, долната част на ухото е най-добре развита.

Ухото на учения горе е добре развито, а долу, при стомаха - слабо. За предпочитане е ухото да бъде горе добре развито, а долу - по-слабо развито, отколкото обратното. Ако ухото горе е остро, в средата е широко, а долу пак е остро, това не е добре. Между частите на ухото трябва да има съответствие. [84] Ако долната част на ухото е широка и дълга, това показва, че жизнените сили в човека са добре развити. За сметка на това те поглъщат част от умствената енергия. Тя трябва да бъде съразмерно развита. [74]

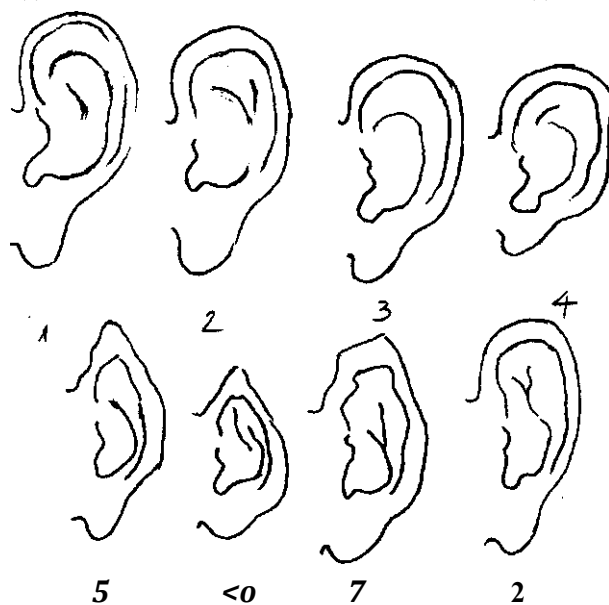
Ако горната част на ухото е добре развита, а долната не е добре развита, този човек е работил в ущърб на живота си. [79]

При човек, у когото и трите части на ухото са хармонично развити, това е израз на уравновесеност. Такъв човек гледа спокойно на всичко. [84]

Сега се създава новото ухо - ухото на шестата раса. Не е достатъчно само да бъде голямо ухото, но линиите в него трябва да бъдат правилни. Ухото не трябва да бъде много тясно, нито много широко. Хиляди същества са работили за създаване на ухото като модел. В течение на ред поколения са създадени много модели, но нито един от тях не е дошъл до абсолютната мярка. [74]

Дясното и лявото ухо не са напълно еднакви. Ако дясното ухо е по-голямо, това показва по-голяма активност на човека сега, а в миналото е бил по-малко активен. Лявото ухо показва миналото, а дясното - настоящето. [75]

На фигура 21, рис. 1, е показано музикалното ухо. То се отличава с дълбочина и е поставено на главата под особен ъгъл. На



Фиг. 21

рис. 2 е представено ухо на човек, при когото темпераментите са хармонично балансирани. На рис. 3 имаме ухо на човек с мек характер. На рис. 4 ухото е на човек с умствен темперамент. На рис. 5 е представено лисиче ухо, т.е. ухо на хитър човек, който мисли само за себе си. Той гледа само своите интереси и може да ви причини пакост всеки момент. На рис. 6 е показано ухо на егоистичен човек. В него има нещо хитро, но той е по-голям дипломат. На рис. 7 е представено мъжко, ръбесто ухо - ухо на енергичен човек. То не е завършено още. Правата линия е волева. Дето има повече прави линии, там волята работи много. На рис. 8 ухото е на искрен човек. [74]

Добре развитото ухо обикновено има връзка с добре развитата брада. [74]

Колкото ушите са по-далеч от корена на носа, толкова човек е по-развит, по-напреднал. [75]

## КОСАТА

Косата е едно Важно допълнение към лицето. Според Учителя космите на косата, както и другите косми по тялото, служат за урегулиране на енергиите в човешкия организъм. [82]

Космите, които Природата е дала на човека, не са нищо друго, освен антени, които предават и възприемат енергии. Различните по качество косми не възприемат еднакво трептенията. Когато космите са много дебели, тогава изпращаме повече енергия, а задържахме по-малко. Хората с дебели косми са груби, защото те обедняват на енергия. Затова космите трябва да бъдат тънки. Те спестяват тази енергия. Освен това космите трябва да са гладки. Когато не са гладки, енергията не може да се предава правилно. [75]

Забелязано е, че колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-слаба е интелигентността му, по-грубо, по-необработено е сърцето му, и толкова по-груба е волята му. И обратно: колкото по-тънки и меки са космите му, толкова по-голяма е интелигентността, по-благородно е сърцето и по-възпитана е Волята му. Когато косата на човека не се подава на волята му и постоянно стърчи нагоре или се разпилява настрани, това показва, че той е силно електрична натура. Колкото по-мека и по-податлива е косата му, толкова той е по-магнетичен. [31]

Ако космите на човека са дебели, това показва, че той е живял в груба среда, която му е противодействала. Ако космите му са меки, той е живял в мека среда, благоприятна за развитието му. [15]

Ако главата на човека е гола, той прилича на голи планински чукари, които нищо не произвеждат. Обаче и крайното обрастване с косми не е за препоръчване. Това показва, че животинското естество е силно развито. [15] Къде стават големи порои - дето има гори, или по голите, скалисти върхове? Пороите стават

повече по голите планински върхове. Космите на главата уравнивяват силите на мозъка. Разбира се, не само космите имат отношение към изграждане на човешкия характер. [38]

Който има гъста, черна коса, работи повече със сърцето си. Когато главата почне да оголява, умът взема надмощие над сърцето. Правилно е и умът, и сърцето да бъдат еднакво развити. [20]

Щом косата ви почне да става остра, това показва, че динамичните сили имат преобладаващо влияние във вас. Ако космите ви стават дебели, това показва, че енергията ви освен динамична е станала още и по-груба. Въобще у всички хора, които не могат да се самовладеят, в края на краищата тяхната коса става дебела. [48]

Гъстата коса показва, че човек има голяма жизнена сила. Той е здрав, енергичен, с големи съпротивителни сили. [2]

Дебелите косми на косата при данни от други области на лицето за добри морални качества и интелигентност показват човек, който е самостоятелен, издръжлив на напрежения, предприемчив, който поема отговорност за всичките си действия. Дебелите косми на косата при данни за слаби морални качества имаме при човек упорит, инат, своенравен и груб в отношенията си към другите хора. [2]

Тънките косми говорят за човек с по-деликатно здраве, който не е способен за големи напрежения. Той е с мек характер и добри обноски. [2]

Който има къдрава коса, слуша първо сърцето си, а после - ума си, а който има гладки косми на косата, слуша първо ума си, а после - сърцето си. Това са два строго определени типа. [38] Хора с къдрави коси са крайно упорити. Намислят ли да направят нещо, никой не е в състояние да ги разубеди. Както космите им не се поддават на гребена, така и те не се поддават на чужди съвети. [22] Ако главата е добре оформена, къдравите косми придават нещо хубаво на човека. [38]

Един човек на изкуството - поет, музикант, художник, обикновено има голяма, мека и на едри вълни коса. [9]

Първоначално и мъжът, и жената са имали еднакво дълги коси. Сега обаче мъжът има къса коса. В жената работят повече чувствата, затова косата ѝ е дълга. [20] Дългата коса у една жена е израз на нейния магнетизъм и богати чувства, а късата коса у жената показва нервност, сприхавост и мъжки наклонности. [9]

По цвета на косата съдим за темперамента и жизнената енергия у човека. Русата коса говори за хладен тип на Севера - честен, сериозен, задълбочен човек на науката. Той винаги запазва спокойствие на духа си и понася тихо страданията си. Той е човек на дълга, съвестта и отговорността. Черната коса говори за горещ тип на Юга, пълен с жизнена енергия, в него преобладават чувствата и артистичността. Той е човек на моментното удоволствие, живее интензивно и скоро се изчерпва. [9]

Хора, които имат черна коса, са много енергични. И когато обичат, и когато мразят, са резки. В тях липсва мекота. [27] Хората с черни коси са нетърпеливи, избухливи. Те изразходват много енергия напразно. [35]

Черните коси, черните очи, казва Учителя, показват, че тези хора са още в сянка, светлината още не е проникнала в тях. Такива хора не са грешници, но в тях има складирана енергия, която отпосле ще се прояви. Те очакват в бъдеще да цъфнат и узреят.

Когато човек приема много впечатления, когато има много желания, косата му побелява. [35] Когато косата побелява, човек губи енергията си. [27]

Кафявата коса заема средно положение между русата и черната. Червеникавата коса е израз на чувствена природа и на горещ, импулсивен темперамент. Блясъкът на косата отразява жизнеността на човека. [9]

По космите от косата на човека, казва Учителя, може да се определи неговият характер, както и проявите му. Достатъчно е да хванем косъма на един човек, за да разберем миналото, настоящето и бъдещето му. [79] Ако вземете косъм от престъпник и го прекарате между пръстите си по цялата му дължина, ще забележите, че той не е гладък, но има много възли. Ако вземете косъм от главата на един добър, благороден човек, ще забележите, че по цялата му дължина той е гладък и приятен за пипане.

Мислите на човека се отразяват върху космите му: добрите мисли правят космите меки, гладки, тънки, а лошите мисли ги правят корави, неравни и дебели. [58]

Колкото повече се засилва мъжкият, грубият принцип в човека, толкова повече лицето му се покрива с косми. Космите, с които е покрито тялото на животните, говорят за голямата им грубост. Чрез страданията космите постепенно отпадат, за да се прояви мекият принцип. [33]

## МИМИКАТА НА ЛИЦЕТО

За да бъде физиогномичното изследване пълно, освен морфологията на лицето трябва да се анализират и движенията на мускулите му, т.е. да се проследят типичните промени в мимиката на лицето.

Според Г. Дюрвил и А. Дюрвил всяка мисъл и всяко чувство създават свой жест. Ако те често се повтарят, оформя се определена поза и израз, характерна мимика. [4]

Във връзка с това Учителя казва: Искате ли да познаете какви чувства има човек, изучавайте промените, които стават в очите, устата и лицето му. Гледате някой човек усмихнат, весел, мислите, че е добър, мек по характер. Обаче достатъчно е да се вгледате в ъглите на очите и на устата му, за да разберете, че чувствата му са крайно груби. Лицето е главен изразител на всичките промени, които стават с чувствата на човека. [90]

Всяко движение, което човек прави, е резултат на вътрешна разумна сила. [59] От окултно гледище всяка произнесена дума, всяко движение съдържат или положителни, или отрицателни сили в себе си. Всяко движение е резултат на някакви сили, независимо от това, дали човек ги съзнава. Те могат да бъдат от умствен или сърдечен характер. Също така движенията могат да произлизат от съзнанието, от самосъзнанието, от подсъзнанието и от свръхсъзнанието на човека. [34]

Всяко движение, правилно или неправилно, се отразява върху мозъка, както и върху вегетативната нервна система. [84]

Лицето на човека трябва да бъде подвижно, по него да се чете като на книга. [52] Радвайте се, когато лицето ви се мени, когато мускулите изразяват вътрешните промени, които стават във вас. Всяка промяна на лицето е израз на живот. [21]

Ако мислите и чувствата на човека са изопачени, те се отразяват не само на носа и устата му, но и на цялото лице. То

придобива тъмен цвят, чертите стават остри. Ако мисълта на човека не е светла, чувствата нямат нужната топлина, мускулите на лицето му се свиват. [74]

Когато човек е добре разположен, лицето му е светло, линиите му са спокойни. Дойде ли някакво неразположение, чертите на лицето му се изопват, цветът потъмнява. [17]

Приятно е да гледате лице, чиито мускули изразяват вътрешния живот на човека. Там всеки мускул е в движение, обаче движението на мускулите е хармонично. Приятно е да видиш лице, на което е изразена дълбока мисъл. Дали човек преживява радост, или скръб, всичко е изразено на лицето. [86]

Мимиката на лицето е от голямо значение при определяне здравословното състояние на нервната система у човека.

Характерната мимика у всеки човек създава и определен тип бръчки по лицето му, които са израз на основните прояви на неговите мисли, чувства и воля. Особено важни са движенията в областта на челото, които са тясно свързани с тия на веждите. Мимиката на очите пък е свързана с погледа. Често пъти само по типичния поглед може да се долови характерът, мислите и емоциите на човека. Особено богата е мимиката на устата. На устните са изписани любовта, омразата, гневът, ревността, отмъщението и т.н. [4]

Всяка мисъл се отразява на човешкото лице. Виждате един човек, който повдига очите си нагоре. Каква идея има той? Друг пък гледа надолу - и той има някаква идея. Вие трябва да се научите да четете каква е идеята на първия, и каква - на втория. [33] Когато мислите на човека имат земен характер, той навежда главата си повече надолу, към земята. Колкото по-тежки стават мислите му, толкова повече натежава главата му. Тази е причината, дето понякога човек подпира главата си с ръце. [15]

Очите и устата на човека винаги се нагласяват според неговите мисли. Когато той намисли да прави добро, около устата и очите му се явяват известни гънки. Когато намисли да върши зло, около устата и очите му се явяват друг род гънки.

Забелязано е, че горделивите хора държат главата си вирната, защото центърът на тежестта на мозъка е повече в задната част на главата. У философите пък, които работят повече с предната част на мозъка си, центърът на тежестта на главата е повече в предната част на мозъка. Затова именно философите ходят повече с малко наведена глава напред. У религиозните хора енергията е натрупана повече в горната част на главата, гдето е центърът на религиозното им чувство, вследствие на което те държат главата си изправена. [32]

Видите ли, че някой мига бързо и гледа към земята, ще знаете, че той ще ви излъже. [64]

Единственото, което никога не лъже и не лицемери, казва Учителя, са очите. Затова, когато човек някой път иска да излъже, замижава или слага ръка на очите си.

Когато гледа право към Слънцето, човек инстинктивно затваря малко очите си и свива веждите си, за да може по този начин да регулира светлината. Човек свива веждите и очите си по същия начин, когато преживява нещо силно, някакво нещастие или голяма изненада. Значи човек свива очите и веждите си при големи мъчности в живота си. [32]

Когато сгрещи, човек започва да мисли, като свива долната устна, а горната издава навън. [74]

Всяка отрицателна мисъл и чувство внасят неразположение в човека. Когато човек не изпълни това, което трябва, започва да стиска устните си. С това той иска да каже, че още много мисли го вълнуват, но не може да ги реализира. [57]

Някой обича да се докарва, да се представя пред хората, какъвто не е. Това се вижда на устата му - той свива устата си. [74]

Изучавайте движенията на човека, за да разберете през какви състояния минава той. [84] Не движи веждите си, когато не трябва. Дръж устата си свободно. Човек трябва да бъде свободен в движенията си. [57]

Има постоянни, неизменни линии на лицето, но има и такива, които постоянно се менят според това, което човек преживява в даден момент. [76]

Добротата, разумността не се заключават само в големината на челото, на носа, на ушите, но в особените линии, които те имат. Тези линии са едва доловими. Те постоянно се движат. Дали човек е весел, или сериозен, тези линии постоянно се менят. Човек, на лицето на когото съществуват тези линии, е всякога красив. Грозотата и красотата на човека зависят от неговия вътрешен живот. [44]

## КРАСИВОТО ЧОВЕШКО ЛИЦЕ

Какво представлява красотата? - Тя дава живот, осмисля нещата и никога не се губи. Красота, която се явява и губи, не е истинска. Тя е сянка на нещо. Когато душата се проявява, човек става красив. Красивият има особени черти на лицето, особен израз на очите. Като погледне някого, той прониква до дълбочината на душата му, без да го смущава. В неговия поглед се крие любов. [57]

Красотата принадлежи на по-висок свят от физическия. Вие сте само зрители в изложбата на красивия свят. [86]

Според мене, казва Учителя, хубави очи, уста, нос, лице са тези, които изразяват вътрешния живот на човека. Те са символи. Всяко нещо, в което прониква Божественото, е красиво.

В красивото лице е изразено всичко, което Бог е вложил в човешката душа. [66] Челото показва състоянието на човека в Божествения свят, носът показва състоянието му в духовния свят, а брадата - състоянието му на физическия свят. [71] Красивият човек е огледало, в което можете да се видите и да се изправите. [90]

Красотата не е нещо статично - да я хванеш в един момент и да я задържиш завинаги. Тя е състояние на човешката душа. Под красота разбираме хармония, която се отразява върху човешкото лице. Когато силите и способностите в човека действат хармонично, лицето му е красиво. [74] Красивото лице е израз на богат вътрешен живот. [77]

Щом влезеш в свещената област на живота, с това заедно се изменят и чертите на твоето лице. [86] Човешката душа е красива. Когато се проявява, тя придава на лицето светлина, подвижност и чистота.

Видите ли истински красив човек, ще знаете, че той живее с Мъдростта. Само мъдрите хора могат да бъдат красиви.

Тяхната красота е пластична, подвижна. Всички Велики Учители, които са идвали на Земята, са били красиви. [82] формите и линиите на физическия живот водят към красотата, която е необходим елемент в духовния свят. Човек не може да бъде вътрешно красив, ако външно не е красив. Съвършеният човек е и Външно, и Вътрешно красив. [71]

Какви са основните качества и линии на красивия човек? - На челото, на лицето на красивия човек се забелязват тънки, фини линии. Когато той се усмихва, само наблюдателното око може да схване едно слабо, едва доловимо мръдване в края на устните. Тази усмивка увеличава физическата красота на човека и придава весело изражение на лицето му. Краят на устните се повдига нагоре. Изобщо, когато човек е весел, радостен, линиите на устата му взимат възходяща посока. Когато е тъжен, линиите взимат низходяща посока.

Очите на красивия човек са нито много отворени, нито много затворени. В красивия човек сянката, която пада от горния клепач, минава през средата на зеницата. При това посоката на лъча, който излиза от очите му, е възходящ. Хубавото в човешките очи е онзи лъч, който излиза от сърцето и минава през очите. Този лъч се среща у малко хора.

Ако челото е високо и широко, вие имате пред себе си умен човек със силно въображение, но не е красив. Челото на красивия човек е особено. В красивия човек преобладават повече чувствата, отколкото мисълта.

Красивият нос не е много широк, нито много сплескан. Носът на красивия човек се отличава с лека, едва Видима подвижност. Доятo говори за ^удноШ Ife Ш Ш Ш ) . ^ ^ ^  
интелигентния човек има известна красота. Кой свят е красиВ?

Красивите очи имап/отношение към разумността. [86] Какви трябва да бъдат веждите на красивия човек? - Нито много тънки, нито много ^ебели, но в никой случай сключени. [15]

В какво се заключава красотата? - В красивите и хармонич-

ни линии. Като станете от сън, огледайте се да намерите онези красиви линии на лицето си, които никога не се менят. Ако те изчезнат, и красотата изчезва. Лицето трябва да бъде израз на слънчевата светлина. [86]

Идеал на човешката душа може да бъде онзи първичен човешки образ, за който се казва в Битието, че бил създаден по образ и подобие Божие. [17]

Видите ли нещо дисхармонично на човешкото лице, ще знаете, че това се дължи на някаква грозна черта. Грозотата е резултат на кривите човешки мисли и чувства, както и на погрешките и престъпленията на хората. [57] Всички грозни хора се съмняват, понеже в характера им има нещо неустойчиво. Естеството на тия хора не се е доразвило, те не разбират причините и последствията на нещата. [40]

Пазете се от гнева, от всички отрицателни чувства, за да не погрознее. Достатъчно е човек в продължение на една година да се гневи или да храни някакви отрицателни чувства в себе си, за да изкриви линиите на лицето си. Изобщо, когато низшите чувства вземат надмощие, човек погрознява. Когато висшите чувства в него вземат надмощие, той става красив. [86]

По линиите на носа аз познавам какъв е вашият ум. Като погледна човека в устата, виждам възможностите и желанията, които се крият в него. По широчината на носа съдя за чувствата. За ушите пък гледам дали са кръгли, или малко елипсовидни. Гледам на какво разстояние са поставени очите едно от друго. Важно е накъде е отправен погледът - нагоре или надолу, дали е разсеян, или установен.

Видите ли човек с крива уста, крив нос, в него непременно е станала някаква вътрешна промяна. В мислите и в чувствата на този човек има нещо криво. [24]

Бъдещият човек ще се отличава по това, че няма да бъде космат. Мъжът няма да има брада, а жената няма да има дълга коса. Веждите им ще бъдат тънки. [61] Лицата на бъдещите хора ще са продълговати. [69]

Учителя казва: Някои хора искат лицето им да е гладко като топка. Те мислят, че човек е красив, когато е гладък. Не, тогава лицето е маска. Трябва да има известни черти върху лицето на човека, които да показват: първо, че той е добър, второ, че е справедлив, трето, че има любов, че е мъдър, че е истинолюбив. Тези неща трябва да се изявяват навън.

Като срещнеш красив човек, ще мислиш за условията, при които той е придобил красотата. В погледа, в движенията му, в думите му има нещо красиво, което ти допада. От това именно ще се учиш.

Изобщо човек е красив, докато носи някаква идея в себе си. Мислите, чувствата и постъпките му го правят красив. Ако по някакъв начин ги изгуби, с тях заедно той губи и красотата си. [86]

И тъй, истински красив е онзи, който е красив едновременно на физическия, духовния и Божествения свят. С други думи казано, красив човек е онзи, който е красив по ум, по сърце и по тяло. [16]

## ЛИЦЕТО НА ДОБРИЯ, МОРАЛНИЯ, БЛАГОРОДНИЯ И ЧЕСТЕН ЧОВЕК

Учителя казва: Добре е да изучавате живите линии, да познавате кой човек е добър и кой - лош. Като видиш един нов човек, разгледай линиите на ухото, на носа му, за да знаеш с какъв човек имаш работа. [74]

Който има добро сърце в себе си, той има особена, специфична черта на лицето си. Тази черта придава пластичност, подвижност на мускулите на лицето. От лицето на такъв човек излиза светлина и дето мине, той обръща внимание на хората, привлича ги. [66]

Аз познавам науката за съкращаването и разпущането на мускулите и по тях различавам добрия от лошия човек. На добрия човек мускулите на лицето се разширяват и то приема спокоен, благороден израз. На лошия човек мускулите се свиват, става стягане на лицето. [43]

Добрият човек има добре устроена, красива форма на главата с красив, правилен нос. Носът на лошия човек не е красив, има някакъв недостатък. [60] Милосърдието и доброта придават мекота на погледа. [86]

Погледът на добрия човек е установен, възходящ, а погледът на лошия човек е разсеян, раздвоен и низходящ. [53]

Как познавате, че известен човек е добродетелен? Каквато добродетел и да има човек, тя е написана на лицето му. В това отношение лицето е израз на Божествения живот на човека. Като изучавате ъглите на човешкото лице, вие виждате доколко този човек е осмислил живота си. Всеки уд на човешкото лице в едно отношение може да спъне човека, а в друго - да го спаси. За да се спаси от някое нещастие, някога човек може да намери спасение в челото си, някога - в носа, някога - в устата, във веждите и т.н. Човек трябва да знае за всеки даден случай

къде да търси спасение. Всеки уд от човешкото лице представля област, в която разумните същества са вложили по една своя идея. Не знае ли точно ъгъла, под който една идея се проявява, човек не може да се ползва от енергията и светлината на тази идея. [17]

У един морален тип, като се раздели лицето на три части - чело, нос и брада, те трябва да имат еднакви размери. Ако те не са еднакви, имаме един неустойчив тип. [47] Следователно при моралния тип съществува хармония между мислите, чувствата и волята.

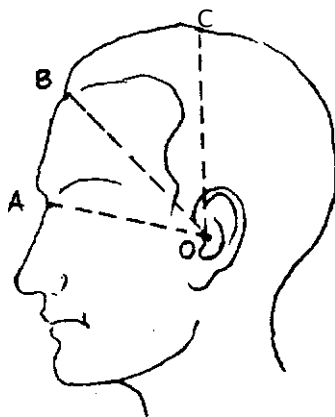
У един морален тип веждите не трябва да слизат много надолу към ушите. Ушите у моралния тип трябва да имат почти същата дължина, каквато имат носът и веждите. [47] Ако в горната част на ухото контурът му е гладък, правилно очертан, имаме човек с ясно изразени морални качества.

Места, дето няма гори, там климатът е студен, суров. Същото се забелязва и в характера на човека. Когато се изсекат горите в моралния живот на човека, неговото лице се деформира. Щом човек престане да върши добро, престане да дава и да взима, тогава настанва деформиране на неговото лице. Брадата му започва да полягва малко навътре. Нечистите мисли в човека представят порои вода, които се стичат от височините и падат по брадата, като по този начин измиват и отнасят всичко, каквото намерят по повърхността ѝ, вследствие на което тя постепенно полягва навътре. Тинята, всичката пръст, която представля добри условия за растителността, постепенно се измива и остават само камъни. След няколко поколения от брадата на този човек, т.е. от тази местност, остават да стърчат само няколко чукара. Тогава казваме, че този човек се е деформирал в лицето си. При изсичане на моралните гори и скулите на лицето започват да изпъкват навън, а страните хлътват навътре. Носът също така се деформира. [19]

Правилният, нормално широк нос в основата, с добре развити ноздри, показва благородство. Красивата, правилна уста,

се среща у благородните, уравновесените хора. Трапчинката на брадата показва също добър и благороден човек.

Колкото разстоянието от отвора на ухото до темето е по-голямо, толкова по-развити са моралните качества у дадения човек. Според Учителя, ако това разстояние у един човек е 37 см, а широчината на носа е 35 мм, той е устойчив и на него може да се разчита. [34] (фиг. 22)



фиг. 22

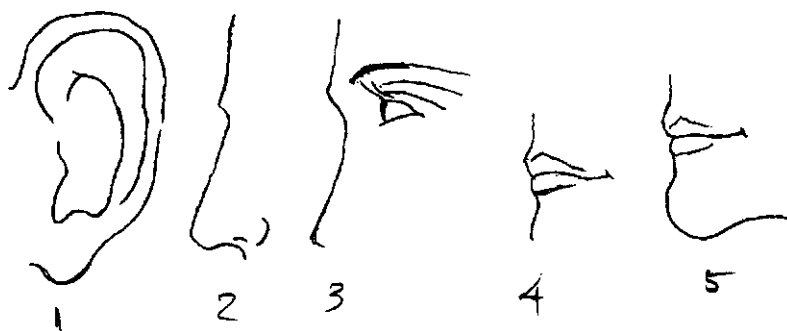
На фигура 22 са дадени три радиуса. Ако радиусът ОА е по-голям, тогава преобладава човешката любов. Ако радиусът ОВ е по-голям, преобладава ангелската любов. Ако радиусът ОС е по-голям, преобладава Божествената Любов. [34]

За да познаете един човек дали е благороден, погледнете го 10-15 секунди в очите и вижте: ако не се смути от погледа ви, той е благороден. [2]

Интензивността и благородството на чувствата се определят от разстоянието под носа до средната линия на устата. Колкото по-голямо е това разстояние, по-благородни и интензивни са чувствата. [84]

Как се познава кой човек възприема и предава Божията Любов? - Ако челото на човека се повишава и разширява, ако

главата му горе на темето се повдига, той е добър проводник на Любовта. Ако ръцете на човека не станат по-деликатни и чертите на лицето му - по-меки, той не е дал път на Божественото Начало в себе си. [27]



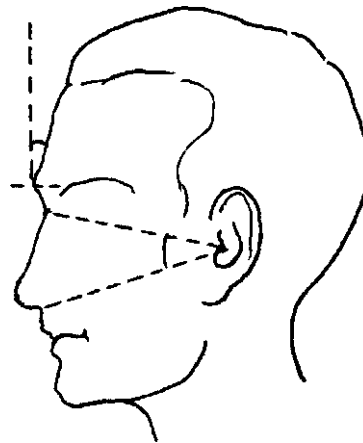
ФИГ. 23

Честният човек притежава красиво оформено лице. На фигура 23, рис. 1, е представено ухо на честен човек. Горната част на ухото е широка, като са запазени нормалните пропорции. На рис. 2 е даден честният нос, който се изразява чрез правата линия. Рис. 3 представя образ на честното око, а рис. 4 - на честната уста. Не трябва долната устна да излиза навън. Добре е в средата устните да бъдат малко хлътнали и в краищата малко издути, да се образува мека, вълнообразна линия. Рис. 5 представя честната брада. [74]

Достатъчно е да спрете вниманието си върху чертите на лицата на отделни хора от един народ, за да си съставите понятие за тяхната култура. Колкото по-красиви и симетрични са линиите на лицата, на телата им, толкова по-голяма духовна култура имат те. [27]

## ЛИЦЕТО НА ИНТЕЛИГЕНТНИЯ ЧОВЕК

Високото, широкото и правото чело е един от основните белези за интелигентността на човека. От значение е съотношението между височината и широчината на челото. Когато то ляга силно назад или изпъква много напред, интелигентността намалява. Следователно ъгълът между профилната линия на челото и перпендикуляра може да бъде ориентировъчна мярка. (фиг. 24)



Колкото по-запазена е пропорцията между трите основни части на лицето: чело, нос и брада, толкова по-хармонична и по-интелигентна е дадената личност.

Важен индикатор за интелигентността на човека е неговият нос. Дългият, правилен и съразмерен нос с нормална широчина в основата е мерило за интелигентността.

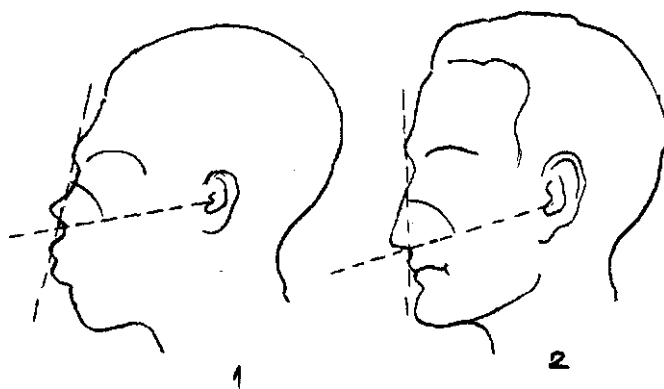
Според Учителя носът има отношение към проявите на интелигентността у човека предимно на физическия план, а челото - в областта на по-висшите сфери.

Ако от ухото прекараме две линии - едната над носа, а другата под носа, ще се образува ъгъл от 30°, който определя интелигентността на човека. [34] (фиг. 24)

За определяне степента на интелигентността на човека са от значение две разстояния: от отвора на ухото до основата на носа и от ухото до окото. Увеличаването им показва по-голяма интелигентност, (фиг. 24)

Дългите и тънки вежди, дългият прав нос заедно с дългото ухо показват, че даденият човек е интелигентен. Дългото, добре оформено ухо е израз на богат интелект. Добре развитата му горна част свързваме с развитието на ума.

Когато брадата е съразмерно голяма и леко изпъква напред, това също говори за добра интелигентност. Обратното - когато брадата хлътва назад, интелигентността намалява.



ФИГ. 25

Други начини за определяне интелигентността на човека е чрез ъгъла на Кампер. (фиг. 25) Той се образува от линията между челото и предните зъби на горната челюст и линията, съединяваща отвора на ухото с основата на носа. При бялата раса той е около  $80^\circ$ , при монголската раса е  $75^\circ$ , а при негрите -  $70^\circ$ . Тези цифри са само ориентировъчни. Ъгълът се намалява, когато устата се издава напред, а челото ляга назад. [12] За слаба интелигентност говорят още следните белези: отпуснати мускули на лицето и полуотворена уста, блуждаещ поглед, малка, неправилна глава, ниско, тясно и силно наклонено чело, малки много раздалечени очи, неправилни, груби уши, рязко нарушени пропорции между частите на лицето. Ако долната част на лицето (от основата на носа до края на брадата) е доста по-малка или пък много

по-голяма от нормата, т.е.  $\frac{1}{3}$  от лицето, интелигентността е също намалена. Колкото по-тъп е ъгълът, образуван от хоризонталната линия на устата и линията между окото и ъгъла на устата, толкова по-слаба е интелигентността на човека. [8]

## ЛИЦЕТО НА ЗДРАВИА ЧОВЕК

В лицето се отразява цялото биопсихично естество на човека. Всичките промени, които се извършват в органите и системите на човешкия организъм, промените, които постоянно протичат в неговата биоенергетика и психика, дават отпечатък върху лицето, което, може да се каже, е проекция чрез нервната система на целия организъм.

Учителя казва: Приятно е да наблюдаваш промените в лицето на здравия човек - игривостта на очите му, усмивката на устата му. Не е приятно да наблюдаваш неподвижна, здраво стисната уста. Това е болезнено състояние. [74]

Има една естествена червенина на лицето и устните на човека, която изразява неговото здравословно състояние. [19]

Според К. Хутер упадъкът на телесните сили се познава по уморения и мътен поглед, хлътването на тъканите над горните клепачи, хлътналите бузи, по ушите, които стават бледи, студени, полупрозрачни. [10]

Доброто здраве на човека обикновено е тясно свързано с жизнените, съпротивителните сили на организма. Когато те са добре изявиени, наблюдаваме изпъкнали, добре развити скули, дебели вежди, гъста коса с по-плътни и с нормален блясък косми, по-голямо разстояние между очите, добре развита долна месеста част на ушите и нормална по размери, леко изпъкнала брада.

Доброто здраве е свързано също така и с правилното възприемане, изразходване и балансиране на енергиите в човешкия организъм. Правоъгълното лице, дългото лице се среща у хора, които изразходват повече енергия. По принцип преобладаването на правите линии в лицето на даден човек говорят за електрична натура, а преобладаването на кривите линии и заоблените повърхности говорят за магнетична натура. Пълното, закръглено лице обикновено се свързва с добро състояние на храносмилател-

ната система, а хлътналите бузи показват деликатен стомах, предразположен към заболявания. Човек с кръгло лице, с дебели устни, с дебела и сочна долна част на ухото обича да яде повече и е предразположен към болести на обмяната на веществата.

Важен белег за здравословното състояние на човека е цветът на неговата кожа. От медицинската наука е известно, че при редица болести цветът на лицето се променя патологично. Например той става блед при анемия, червено-виолетов или със синкав оттенък при белодробна и при сърдечна недостатъчност, жълт при чернодробни заболявания и т.н.

За поддържането на човешкото здраве от особено значение са три основни системи: нервната, дихателната и храносмилателната. За нервната система съдим главно по челото и носа. Когато носът е заострен и има малка широчина в основата, състоянието на нервната система не е добро. Колкото по-широк е носът и по-отворени са ноздрите, толкова по-добре функционира дихателната система. За храносмилателната система съдим по бузите и устните. Тънките устни говорят за деликатен стомах.

Горната част на ухото има отношение към мозъка, средната част - към белите дробове, а долната - към стомаха. Ухото, неговата големина и оформеност, ни дава сведение за продължителността на живота, за жизнения капитал, който Природата е вложила в човека. Веждите и космите на косата имат връзка с развитието на мускулната система, а по очите можем да съдим най-добре за психичното състояние на човека.

И по носа познаваме колко време ще живее човек. Колкото по-широк е носът и ноздрите са по-отворени, толкова по-дълъг е животът на човека. [88]

## КАК ДА ПОДОБРИМ ЧЕРТИТЕ НА ЛИЦЕТО СИ

Задачата на човека е да бъде художник, да нарисува своя собствен образ, да извае своята собствена статуя. През целия си живот той прави скици, туря сенки, но картината му все недовършена остава. Човек трябва да работи дълго време върху силите на ума си, за да се прояви такъв, какъвто Бог го е замислил. Дълго време той трябва да работи върху носа си, върху устата си, върху ушите и очите си, за да изработи ония линии, които първоначално са предвидени. [33]

Без да разбира физиогномията, човек вътрешно чувства дисхармоничните линии, резултат на някакво далечно отклонение от естествените линии на Природата. Изучавайте линиите на своето лице, за да изправите кривото и да усилите доброто в себе си. [55]

Не можеш ли да работиш върху носа си, ушите и устата си? В тях е скрито твоето богатство. Очите представят цяла слънчева система, цял космос. Устата е друг космос. Като изучаваш органите, ти се свързваш със силите, които действат във Вселената. [74]

Има ред научни методи, чрез които човек може да си създаде тяло, глава, ръце, крака, каквито иска. Обаче това могат да направят майката и бащата, преди още да е дошло детето на Земята. Човек може да се оформи и след раждането си, но по-мъчно. За това се изискват големи знания. Веднъж слязъл в гъстата материя, условията за него са по-трудни, нужни са чук и наковалня, т.е. големи страдания. [82]

В повечето случаи децата се раждат с добре устроено тяло, което впоследствие се руши и изопачава. Вие изучавате човешкия организъм, но като не знаете законите, които управляват различните органи, оставате чужди за вашия собствен организъм. [89]

Значи ще научиш науката за ухото, за носа, за окото и устата, но ако не приложиш това знание, нищо не си придобил. Има смисъл да знаеш много, но да помагаш с това знание на близките си. [86]

Вие трябва да работите за изправяне линиите на лицето си. Често се обезформява устата. Тя не трябва да се обезформява, защото е жив извор. Нито очите, нито лицето трябва да се обезформяват. И до старини чертите на човека трябва да бъдат правилни. [86]

Ако знаеш как да хармонизираш мислите, чувствата и постъпките си, можеш да предадеш на лицето си какъвто израз искаш. Когато волята се изопачава, брадата на човека се деформира. Когато мислите се изопачават, челото се деформира, ляга назад. [79]

Каква е вашата работа? - Да работите върху тялото си, върху вашия ум, сърце, душа и дух. Някой гледа устата си и не я харесва. Направи една промяна, направи нещо ново в устата си. Гледаш носа си и не го харесваш. Направи една малка промяна в него. Колкото и да е малка промяната, тя ще осмисли живота ти. Например направи една малка промяна във веждите си. Веждите показват какъв е характерът на човека - установен или не, постоянен ли е в желанията си, или не, устойчив ли е, или не. [74]

Най-големи неправилности се забелязват в ушите и в устата. Ето защо изправянето на човешкото лице трябва да започне най-напред от тях. [74]

Природата има една линия, с която мери нещата. Тази линия е нормата на правилния живот. Ако чертите на човешкото лице падат под линията или излизат над нея, този човек не е дошъл още до нормалната мярка. Той трябва да работи още върху себе си, докато дойде до нормата, с която Природата си служи. Линията на Природата е пророческа линия, която може да предскаже дали даден човек ще успее в своите предприятия, или няма да успее. [82]

Вие трябва да работите върху себе си, да постройте организма си върху ония числа и мерки, които Невидимият свят е определил. Това са мерките на идеалния човек, на човека от шестата раса. Още днес трябва да работите. Остане ли да работите в бъдеще, вие ще закъснете. За да придобие нещо в бъдеще, човек трябва още сега да си постави основа. [82]

Човек трябва да работи върху себе си, да стане красив, да подобри чертите на лицето си. Малко хора имат красива уста. Красотата ѝ се заключава в една особена извивка, която определя човешката интелигентност. Всъщност интелигентността на човека се очертава на неговия нос. Той е магът на човешкото лице. Ако носът ви е правилен и добре развит, вие ще бъдете господар на себе си. Как може човек да работи върху носа си? - Има ред методи за това, които трябва да се изучават. Ще работите, без да употребявате насилие върху себе си. Всяко насилие носи лоши последици. [42]

Оглеждаш се и казваш, че не харесваш челото си, носа, очите, устата си. Какво трябва да направиш? Не е достатъчно само да кажеш, че не се харесваш, но да намериш начин да измениш това, което не харесваш. В един ден не можеш да се измениш, но като работиш цял живот върху себе си, можеш да подобриш чертите на лицето си, да станеш по-красив. [74]

„Не зная как да развивам ухото си". - Хващай ухото си 34 пъти в месеца, като започнеш от горе и свършиш до долу. Същевременно отправяй към ума и сърцето си светли мисли и благородни чувства. Каквито мисли и чувства изпитваш, когато някой те приема у дома си искрено, безкористно и с любов, с такива мисли и чувства прекарай ръката си над външната линия на дясното си ухо, а после на лявото. В това време тури свободната си ръка на кръста. Като правиш това упражнение, постепенно ще придобиеш нови сили за работа. Не очаквайте бързи резултати. [74]

Ще хванеш ухото си долу и ще кажеш: „Искам да бъда здрав. Желая здравето и на всички хора". После ще хванеш ухото си

горе и ще кажеш: „Желая да бъда умен като Всички умни хора, които са живели преди мене“. Най-после ще хВанеш средата на ухото си и ще кажеш: „Искам да бъда активен, експедитивен В чувствата си“. Това упражнение има резултати, подобни на тия при хомеопатията, с която някои лекари си служат. [74]

Не е лесно да моделираш ухото си, да го направиш, каквото трябва. Който знае как да работи, в няколко месеца може да подобри ухото си. Ако не знае, ще работи с години, докато има някакъв резултат.

Първо трябва да се даде на ухото красива, правилна външна линия, после да се работи върху вътрешния му строеж. За да се моделира ухото, волята трябва да вземе участие. Като работите върху своите органи, вие се свързвате с духовния свят и го изучавате. [74]

Аз си представям светлината като линия в постоянно движение. С тази светлина човек изправя линиите на своите органи. Ако външната линия на ухото е правилна и добре очертана, тя говори за един установен характер. Има една линия на ухото, която наричам първична. Тя трябва да се изучава. В нея е вложен Божественият импулс. От нея произтичат всички качества на човека. Като я развивате, с нея заедно ще развиете и останалите линии на ухото. [74]

За да се изправи една линия, първо трябва да стане промяна в мисълта, т.е. в мозъка. Обаче най-мъчно се променя веществото на мозъка. Казвате: „Искаме да подобрим линиите на своите органи. Искаме да знаем тайната на изправянето“. Тайната е много проста - да работите съзнателно върху себе си. [86]

Работете върху волята си да оформите брадата си. Яви ли се една трапчинка на брадата ви, това показва, че волята ви се усилва. Метод за усилване на волята и оформяне на брадата е молитвата. Всичко е написано на човешката брада. Който знае да чете, може да каже какъв е бил човек, как е живял и какво е постигнал.

Често идат при мене външни хора, казва Учителя, да ме питат ще бъдат ли щастливи, ако се оженят. Казвам: Ако жената или мъжът, за когото се жените, има добре оформена брада, ще бъдете щастливи. За добрия живот е от значение добре оформената брада. Попаднете ли между хора, на които брадите не са добре оформени, ще почувствате известно неразположение. Без да искате, вие се влияете от силите, които действат в тях. [57]

Като ученици от вас се иска приложение на новото. В какво се заключава новото? - В хармонизиране на мислите и чувствата. За пример, ако цветът на лицето ви е жълт или черен, с помощта на мислите си вие трябва да го измените. Ако очите ви пожълтеят, погледът ви се размъти, пак с мисълта си трябва да го проясните. Погледът на човека трябва да бъде ясен и мек. Лицето му трябва да бъде светло, отворено като небе. За да бъдете здрави, очите ви трябва да бъдат чисти, ясни, а погледът ви - мек. [55]

И тъй, работете върху лицето си, докато сами се харесате. Оглеждайте се всяка сутрин, да видите какво ви липсва. Има една подвижност на линиите, която прави лицето красиво. Има една линия на лицето, която му придава красота. Тя мъчно се хваща. Щом видиш тази линия, ти се зарадваш; ако я изгубиш, наскърбяваш се. Тя е неуловима и неограничена. Тя е линията на реалността, линията на красотата.

Някога линията на красотата се явява в очите, някога - в устата, някога - в лицето, и го прави особено подвижно и изразително. [89]

Вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да извадете красиво, съвършено лице. [25]

Всеки от вас може да изваде от себе си такъв човек, какъвто иска, но за това се изисква светъл ум, благородно сърце и силна воля. Имате ли всичко това, можете да направите, каквото искате, но ще изучавате законите на Природата. [47]

На физическия свят същественото за човека е неговото лице. И затова, срещнете ли човек, гледайте на неговото лице, а не на неговите дрехи. В духовния свят пък същественото за човека е неговото съзнание, а не знанието му. Съзнанието на човека е неговото лице. Каквото е съзнанието му, такова е и неговото лице. [14]

Учителя казва: Достатъчно е да знаете височината и дебелината на тялото, дължината на носа, широчината и височината на челото, обиколката на главата, дължината на пръстите на ръката, за да определите своя бъдещ живот. Колкото повече данни имате, толкова по-точно изчисление ще направите.

На фиг.26 е направен опит да се даде геометричен израз на силовите линии на лицето според насоките, които е дал Учителя. Ето какво казва Учителя в беседите си по този въпрос:

Човешкото лице представлява два триъгълника с обща основа и върхове в противоположни посоки - нагоре и надолу. [15]

Природата е начертала на човешкото лице два триъгълника: един с върха към средата на горната устна, а с основа между двете очи, и втори - с върха нагоре - носът. [31] Двата триъгълника образуват шестограм.

На лицето се намира и квадрат. [59] Той се оформя от линиите между двете зеници на очите, между тях и двата края на устата и самата средна линия на устата.

Учителя сравнява веждите, носа и устата с котва, обърната нагоре. [92] Той казва: Мястото на Любовта е горе на главата, на Мъдростта - отпред на челото, а на Истината - в очите. [69]

Пет главни линии има на човешкото лице. Който ги знае, той ще ги види, разположени във вид на пентаграм на лицето на човека. [19]

На челото има един равнобедрен триъгълник. Върхът на триъгълника е горе на човешката глава. Ние можем да разгледаме страните на триъгълника като силови линии, а именно: основата - сили, които действат във физическото тяло на човека,

дясната страна - сили, които действат в ума, и лявата страна - сили, които действат в сърцето. [55]

В човека действат едновременно и мисъл, и чувство. Те представят двата полюса на елипсата. Кривата линия на елипсата е човешката воля, която дава направление, посока на движение. Двете очи на човека представят двата центъра на една елипса. И устата е елипса. Ако и на брадата турим елипса, имаме вече човешкото лице. [84]

**Фиг. 26. Човешкото лице в геометрични фигури**